

* P * V * I * S *

* 1 * 6 * 2 * 4 *

- I. Paraphrasis Psalmi LXXXII M. Zachariae Wenneregeri
 II. Psalmi Davidici vers. 91. 125. 124. Gregorij Bersmanni.
 III. ~~De vita de Christo recens nato Joachimi Flemingi.~~
 IV. Lellius Casareus Cyriaci Herdesiaci sup obitum Rudolphi Imperatoris
 V. Soteria Dn. Johanni Georgio Saxonum Duci Academia Wittebergensis.
 VI. Votivis applausibus Dn. Abt. Principi Anhaltino administrationem principatus Cislebanici
 suscipienti Frederici Theodori Gorlicio
 VII. Theophrastus Epigram ad Dn. Augustum Principem Anhaltinum Homagii causa Sax.
 vestan aerebrum M. Lestri a Jena.
 VIII. Epithalamium Marci Frederici Wendelii
 ad Dn. Augustum Ducem Brunsvicensem.
 IX. Epithalamium ad eundem principem Jani
 Cremeri.
 X. Ecloga Gregorij Bersmanni Rudolpho Princi
 Anhaltino sponte scripta.
 XI. Theophrastus Epigram ad Dn. Rudolpho Princ. Anhal-
 tino scripta a Collegio Schola Serventane.
 XII. Epicedium in obitum Dn. Rudolpho Princ. An-
 haltini Abrahami Cremeri.
 XIII. Stena Poetica Christophori Heroldi.
 XIV. Querele Saravitionis et Bionae.
 XV. Gregorij Bersmanni in porten sublicium
 Dessauensem Carner Epigrammorum.
 XVI. Joachimi Flemingi Piculum Scholasticum.
 XVII. Abrahami Vlrici Diagrapha Laboris
 Scholastici.
 XVIII. Coronis Collegio Disputatorio et Oratorio
 imposita.
 XIX. Typus Depositionis Scholasticae Fri-
 derici Widebrami.
 X. Bulla Alaricetum M. Bloey.
 XI. Oda honoribus Dn. Danielis Bircsarii
 Dn. Johannis Christophori Hartmanni, Dn.
 Philippi Neudlingeri, Dn. Matthaei Coleri
 Doctorum scripta.
 XXII. Gratiarum Actio M. Johannis Copenij
 post Magistratum actum pronuntiata.
 XXIII. Epigrammorum Ceteris Servesta-
 ne Danielis Berckheizeri.
 XXIV. Deorbitatio a Callennij
 Martino Pratorio.
 XXV. Germania ad Principem epistola Abt.
 Natino Pratorio.
 XXVI. Votum Schola Versaliensis.
 XXVII. Theophrastus Epigram ad Dn. Johannem Stunium.
 XXVIII. In honorem Magistrorum Dn. Johannis
 XXIX. Tricinta Juvencum M. Christiani Galli
 Italosaxonis.
 XXX. Adami Forwerij Frederici Stensi-
 nis Ernesti Wulstorfij.
 XXXI. Eorundem
 XXXII. Juvencum 37. M. Theophrasti Carisseri
 XXXIII. Johannis Cremeri.
 XXXIV. In honorem Notariatus Valerij
 ni Gelani.
 XXXV. Stena anagrammatum quadrifida
 Christophori Heroldi.
 XXXVI. In aeternam Dn. Wolfgangi Flemingi
 A. V. D. E. 16
 XXXVII. Epigrammorum Nicolai May

ΓΑΜΗΛΙΑ

In festivitatem Nuptialem

Integerrimi atq; honestissimi viri

Dn. HENNINGI

GROSII junioris,

Civis & Bibliopolæ Lipsiensis

SPONS I,

ac

Pudicissimæ virginis

REGINÆ-MARIÆ,

Spectati atq; industrii viri Dn. HEN-

RICI SCHRÖTERI, officialis Ruthenici

filix SPONSÆ

Scripta à

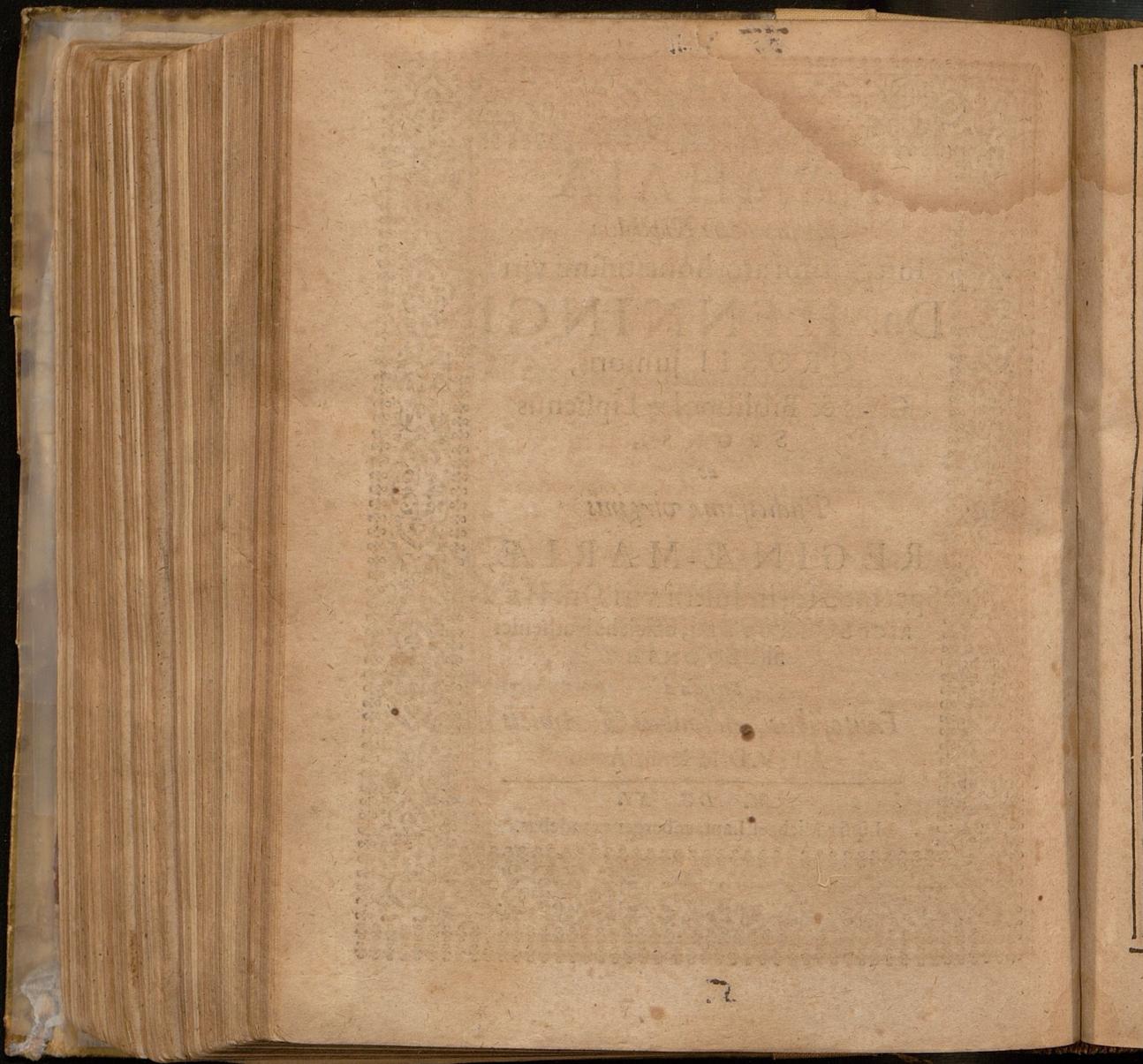
Fautoribus, Adsinibus & Amicis

Ad IV. D. Id. Iunij, Anno

M. DC. XI.

Lipsiæ Michaël Lantzenberger excudebat.

HENNINGE *magnæ spes decus & domus,*
Virtutis atq; Artis patriæ æmule:
Sic conjugalis nunc amoris
Te pius ardor agit volentem
REGINAM *ad ædes ducere proprias,*
REGINA *dignæ quæ genere est tuo:*
Pares DEO, & matris patrisque
Exhilaras pia corda planè.
Complebit *omni scœnore vos Deus*
Famæ, & *bonorum, & seminis: ista sunt*
Promissa *Divûm: Non carebit,*
Qui *pius est, serie bonorum.*

M. Cunradus Bavarus
R. Acad. & P.

~~~~~  
**S**unt duo *legitimo thalami qua fœdere semper,*  
*Et stabili jungunt pectora bina toro.*  
*Scilicet ut placeant uni quæ concupit alter*  
*Sponsorum, & fugiant quæ sibi displiceant.*  
*Ex his constat felix concordia vitæ,*  
*Quam beat æternus, qui regit astra, Deus.*  
*Quem precor ut vobis Acheloia temperet uvis*  
*Pocula, & his facibus præmia digna ferat.*  
*Qualiter aëria concordi mente columba*  
*Vivunt, & junctus cum pare turtur ave:*  
*Sic vos dulcis Amor, Concordia, Paxq; sequantur,*  
*Et junctura pio corda calore Fides.*

*A 2*

*Hoc*

*Hoc precor ex animo, votis hoc comprecor aequis:  
Quid precibus t'antis justius esse potest?*

*Affini meo charissimo*

*Fridericus Benfoldus I. V. D.*

*V*os, qui nōx vigiles vicatim more iubetis  
Crebrius horrisono vociferare tono:  
,, Condite Vulcanum: lychni observate facellam,  
,, Ne quid detrimenti urbica res capiat.  
Quig, perustores palis crucibusq, ligatis,  
Ipsorum fumis ejicitisq, animas.  
Num vos Regina latuere incendia Sponse,  
Serviit in vestros queis furiosa lares?  
Flammea gestavit, quibus obviam queq, necavit,  
Lumina bina, modo Rex Basiliſce tuo.  
Nec tamen in segetes libuit servire vel ades,  
Que reparare dato quilibet are potest.  
Mascula corripuit juvenum sed corda veneno,  
Nec satis apta sago, nec satis apta roga.  
Ergo, sed absenti, ne vos quoq, callida viro  
Inficiat, nigrum figite Ibeta Dei.  
Consilium hoc capite, & GROSUUM facitote ministrum,  
Is solus monstrum vincere tale potest.  
Illius è Siculis in cor regionibus Aethiæ  
Nescio qua calidos transfudit arte focos.  
Perpetuum coqueret vis ut fumosa medullas,  
Esset & hoc uno flamma sepulta viro.  
Hic quoq, supplicium poteris persumere dignum.  
Quod tali dictant jura veneficio.

*Est*

Est rogas è ligno linoq; & stramine factus,  
Quem coget possit à scandere veste Ream.  
Ante technam quam sentiscat superirruat ignem  
Sponsus quem fibris clauserat ante suis.  
Torreat oppressam Siculos moveatq; caminos  
Atq; oleum flammis suggerat usq; novis.  
Nec prius absteineat quam Sponsa prabeat herbam  
Sponte nec inde alios torreat igne viros.  
Talis sic esto, sic pœnaq; congrua noxa,  
• Solum ardero suum seq; suosq; velit.

F. Simon Malfius I. V. D.

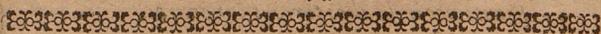
Q Vicunq; ille fuit, cœcum qui pinxit Amorem,  
Vah, rudis & veri nescius ille fuit.  
Cœcus Amor non est; immò est oculatior Argo,  
Quæq; nequit Lyncœus cernere, cernit Amor.  
Tam nihil abstrusum est, pateat quin illicò Amori.  
Hoc docet exemplo GROSSIUS, ecce, suo.  
Huic nempe egregiam forma & virtute puellam  
Quærenti, talem fœdere junxit Amor.  
Rara avis est, virgo dives, formosa, pudica;  
Rara licèt sit avis, repperit ille tamen.  
Inunc, & cœcos dic esse Cupidinis orbes,  
Si lubet, ah, oculi sunt in amore duces.  
At tu SPONSE Dei cui tantum munere donum  
Contigit, hac hilari sorte beatus ova.  
En, REGINA, tibi quæ formosissima sceptrum  
Porrigit, & REGEM te cupit esse suum,  
Cincta pudicitia castam Diademate frontem,  
Virtutum gemmis splendida tota nitet.

A 3

Ad

At clavum Imperii tecum illa sedebit, eruntq;  
Liberi ei cura, dum tua cura Libri.  
Eja igitur regnate simul, Regnator Olympi  
Donec ad excelsi vos trahet astra Poli.

*Hieronymus Megiserus, Co. P. Caf. Electo-  
ri Saxoniae Historicus & Academiae Lipf.  
Professor Extraordinarius.*



**V**ite *MAGNE* mea, sic disponente Supremo,  
Agnata sponsam nuncia fama tulit,  
Gaudia commotam tenuerunt plurima mentem,  
Maxima qua semper vorit habenda suis,  
Et calidum subito conceptum carmine votum:  
Liberi ut hoc patry nominis omen ament.  
Sed mox hinc dubium: cui Cor & Somnia Libri,  
Liberi an huic etiam Cor Labor esse queant?  
Invenias: duo qui neget unum tollere posse  
Ac humeris longam pondera ferre viam.  
Invenias: unum sorbere & flare, quod ajunt,  
Qui neget, aut curas jungere posse duas.  
Invenias etiam: Veneri bene, rite litasse  
Mercurio, qui non unius esse velit.  
Hinc neq. tractantem qua Lectu sua via Lecti  
Dulcibus, ut deceat, posse vacare virum.  
Inspidos: qui, cum nequeant quid, protinus omnes  
Non posse, elumbi pol ratione, putent.  
Magni magna queunt & amant alterna Camæna,  
Verbis si veterum perpes habenda fides.  
Ergo, quem Magnum natura benigna creavit,  
Desperem reliquis plura valere viris?

*Aut*

*Aus operas, cum nocte diem, cum luce tenebras,  
Divisas dubitem ferre patiꝫ, vices?  
Dũ melius: Magna virtutis signa subinde  
Lux & nox nobis conspicienda ferent:  
Nec tantum Libri tua nomina Magna per orbem  
Et tempus facient posse per omne legi,  
Liberi at egregii quoq; didita Solis ab ortu  
Solis ad occasum sit tua fama dabunt.  
Factu, quod facis, & veluti te luce taberna  
Assiduum pluteis cernit habetꝫ, suis,  
Sic lateri junctum REGINA MARIA per atra  
Noctis opaca virum te notet esse sibi.  
Sapẽ opus est, egra recreantibus: Esso benignus,  
Ut desiderio sit sine, sopes erit.*

Mauricius Schröter Ph.  
& Med. D.

~~~~~  
MVsas commoditatibus beare,
Doctos, literulasq; promovere,
SPONSUS GROSSIADES, paterq; norunt.
Dum curas, operam, suos labores
Impendunt vigilata ab arte promptis
Libris pellepidẽ tot expolitis.
Eugẽ ó GROSSIADAE in decus Camœnarum
Ævum degite (at usquequaq;) salvi.
Inprimis thalamus tibi jugalis
HENNINGI optime, SPONSÆ, sit beatus:
Felix cedit is usq; & usq; prosper.

Mut-

COLLOQVIVM

πρωτογυμων.

Hennigus Grossius
Sponfus.

Regina-Maria Schrö-
teria Sponfa.

H. **O** Mibi formosas inter pars prima puellas,
Schröter æq; domus gloria, lumen, ave.
Si licet, & pateris, tibi sensa recludere mentis,
Atq; arcana animi credere cuncta meis
Omnia, ne referant taciturna silentia Amyclas,
Committam fidei corde reclusa tua.

R. *Quam mihi tu prasens maluisti afferre salutem,*
Hanc HENNINGE lubens nunc ego reddo tibi,
Nervè ut, quicquid agas, careat successibus opto,
Omnia sed nutu prosperet orsa DEUS.
Esse quid hoc verò dicam, charissime GROSSI?
Credere quòd cupias mentis operta mihi.
Fortassis tacuisse juvet, licet ora resolvi,
De me que tibi inest, postulet ipsa fides.

H. *Non aliter possum tibi quin arcana revelem,*
Inq; tuum fundam viscera nostra sinum.

R. *Quando ita vis, dicas: nam quicquid dixeris ipse*
Caucasio certè dixeris id lapidi.

H. *Nolo ego Caucasio lapidi, cui corpore toto*
Nullus inest vitæ spiritus atq; calor.
Et quem cum sensu rerum prudentia linquit:
Unde nec auxilium, consiliumq; mihi.

Tu mihi rebus opem poteris, verbisq; levamen
Ferre, mei fuerit si modo cura tibi.

R. Conveniens homini est homini prodesse voluptas,
Et melius nullâ queritur arte favor.

Si mea confusse poterit solatia menti
Reddere, & auxilio lingua levare malum:

Ut tu curarum morsus ex pectore vestro

Fomentis speras cedere posse meis:

Fare age, qua curis animum mordacibus angunt,

Atq; ego suspensis auribus ista bibam.

H. Liber eram, & nullis dicebam posse moveri

Ignibus, irridens semper Amoris opus.

Prima mihi in cultis vendendis cura libellis,

Doctaq; sub pralo mittere scripta, fuit.

Libera me Veneris sine munere vita juvabat,

Et sacra conjugij jura per osus eram.

Sapius imprudens, mihi quid cum conjugio dixi;

Nil nisi femineus jurgia lectus habet.

Risit Amor: subitoq; emosis aëre pennis

Astitit: & tales rettulit ore sonos:

Tunc adeo solus teneri contemtor Amoris?

Nostraq; necquicquam numina laesa times?

Juro per hanc pharetram, perq; hac mea tela, facesq;

Tu penas nobis ocyus ipse dabis.

Nec mora, de nitida promit duo vela pharetrâ,

Inq; meum subito pervenit hasta sinum.

Sic mea sunt acri transfixa Cupidinis arcu,

Et nimis hec caecum pectora vulnus alunt.

Pectora vulnus alunt herbis medicabile nullis;

Morbam nec curant verba, nec herba meum.

Quid

Quid referam? postquam sum sub iuga missus Amoris,
Jam caput hoc juris non licet esse sui.
Sive diem caelo Matuta revelat aperto,
Seu fuscus gelidam Vesper obumbrat humum;
Ipse daturus adest praecepta Cupido magister,
Sed nil proponit quam mihi semper AMO.
Semper AMO ut repetam praesenti tempore poscit,
Præteritum nullum, nulla futura cupit.
Ecquid ut audisti Regina-Maria dolorem,
Protinus est tenerum cor tibi triste tuum?
Dissimules, metuasque licet pia Virgo, fateri,
(Si bene te novi) triste cor esse liquet.
Namque puellarum mollescunt corda querellis,
Supplicibusque saevet turba pudica procis.
Eja age queso, mihi Regina-Maria favorem
Praesta, qui superet aurea grana Tagi.
Affer opem vulnus nunquam sanabile passo:
Fomentisque tuis saucia corda leva.
Nec sine me miserum calidis torrescere flammis,
Sed nostram ex vestro fonte repelle sitim.
R. Nulla Henninge mihi est rerum prudentia, nullus
Et nitor eloquij, consilijque vigor.
Nec magicas artes, Acaaque carmina novi:
Pro quibus aeternus dei meliora DEUS!
Quò magis admiror que sit fiducia cepto,
Speremque opis addiderit qua tibi causa mea.
H. Ille puer celeri qui telo instructus & arcu,
Hac quoque digrediens edidit ore mihi:
Quae patre Schrötero nata est Regina-Maria
Leniet hoc vulnus quod tibi fecit Amor.

R. *At ego non didici docti praecepta Galeni,
Quaeq; senex Caus, quaeq; Avicenna docet.
Nescio nec herbarum vires, usumq; medendi,
Quis possim medicas applicuisse manus?
Aut tua Paoniis imbellia membra levare
Artibus, & succis restituisse bonis?*

H. *Non opus est, mea Lux, herbarum viribus ullis,
Tu poteris verbis me relevare tribus.
Dic igitur tria verba mihi Regina-Maria,
Ac quartum adde tribus: Tu meus ardor eris:
Cur oculos desigis humi, terramq; iueris?
Ille quid attonitas stat pudor ante genas?
Da veniam falso: nec duro cetera vultu
Percipe, sed forma conveniente tua.
Festa dies erat: hacce novo nova nupta marito
Vincla sacra cesti dissoluenda dedit.
Cum peteret Sponsus templum, ac firmaret ad aram
Promissam thalami, numine teste, fidem:
Ipse inter juvenes Sponsum comitabar euntem,
Tu quoq; formosas inter es ipsa nurus.
Ut ventum ad thalami tectum, pudibunda sedebas,
Lumina fixa tuis nostra steterè genis.
Protinus accendit mihi subdita flamma medullas,
Inq; meo regnans pectore crevit amor.
Quid faciam dubito: an versa à cervice recumbam,
An flamma experiar conscia signa tua?
Quà licet & possum tento celare calorem:
Sed revocas oculos protinus ipsa meos.
Haec ardens in te cum lumina fixa tenerem,
Sensi te totis erubuisse genis.*

Hinc

Hinc flammās hausi, rapidosq; sub ossibus ignes
 Concepi, formā raptus amore tuā.
 Da veniam obrutus si quid commissimus illo:
 Materiam oppositus praeiuit ipse locus,
 Sola igitur nostro poteris medicare dolori,
 Sola mihi curas demere corde graves.
 Solaq; consumtis potes artubus addere vires,
 Deniq; sola mihi ferre salubris opem.

R. Hoc egomet dubito: non quod fiducia desit:
 Ne levior foliis cor malè verset amor.

H. Uror amore pio, iuvat hoc, mea Vita, quod uror,
 Si tibi de nobis mutuus adsit amor.
 Mutuus adsit amor, tua per castissima labra,
 Perq; tuos oculos, sidera bina, rogo.
 Quod si nunc alios suspiras forsā amores,
 Tunc precor has nobis CHRISTE repelle faces.
 CHRISTE repelle faces, aut da quo seruiat aequè
 Vincetus uterq; tibi, vel mihi vincula leua.
 Sed potius validā teneamur uterq; catenā,
 Nulla queat posthac quam soluisse dies.
 Da modò te facilem, Regina-Maria, nec aure
 Surda mellitas has bibe dura preces.
 Hoc animo sedeat, quod amoris crimina nolim;
 Debitus ut Sponsus, non uti raptor amo.

R. Sed non divitiā mihi sunt, auriq; talenta,
 Nec culti teneo jugera magna soli.

H. Non ego divitiās, non auri munerā fulvi
 Ambio, nec culti jugera mille soli.
 Praefero te gemmis Regina-Maria, vel auro,
 Omnibusq; Pluri deniq; divitiis.

Tu Diadema meum Cræseo carius auro,
Præsidium Vitæ, luxq; decusq; mea.

R. Non est tanta mei fiducia corporis, ut me
Dignam, qua tibi sim Lux, Diadema, putem.

Et quia credulitas damno solet esse puellis,
Quem præfers, vereor, ne simuletur amor.

H. Per caput hoc te juro meis charam esse medullis,
Sive mihi conjux, sive futura minis.

Sed potius conjux, mihi dant spem plurima magnam;
O alium, mea lux, desine velle procum.

Nam si nec nomen, nec me tua forma teneret,
Possit me pietas una tenere tua;

Et retinere tenor morum integer, & pia vita
Simplicitas, nullis collabefacta dolis.

Mens ad aperta tibi est: ne des mihi queso repulsam,
Durior heu gelidâ morte repulsa venit.

R. Ut nihil infirmo, faveo sic laudibus istis,
Nam mea vox quare quod cupit esse neget?

Nec tu succense nimium mihi creditus agrè,
Tarda solet magnis rebus inesse fides.

Prima mea est igitur tibi me placuisse voluptas,
Proxima, te sædus velle ferire tori.

Ergo ego sum Vitæ tibi Lux, Diadema, decusq;
Ferreâ sim si non hoc ego pectus amem.

Et libet, at timeo nec adhuc exacta voluntas,
Et satis in dubio pectora nostra labant.

H. Ah deponc tuum, Regina-Maria, timorem,
Sapè solet damno frigidus esse timor.

Namq; ego divino monitu, ne nescia pecces,
Te cupio; & cæpto non leve numen adest.

Nam

H. Nam mihi, si quid habent, ut habent, pia somnia veri,
Nuper avi visa est dulcis imago tui.

Dulcis avi facies caelo delapsa beato
Pollicita est thalamo te, mea Vita, meo.

R. Somnia fallaci ludunt temeraria nocte,
Et mentes hominum credere vana jubent.

Quaeq; etiam sensu volvuntur vota diurno,
Tempore nocturno reddit amica quies.

Venator defessa toro cum membra reponit,
Mens tamen ad sylvas, ac sua lustra redit.

Blandaq; largitur frustra sitientibus agris
Irriguus gelido pocula fonte sopor.

Judicibus lites, auriga somnia currus,
Somnia dat teneris pulcra puella proci.

Quare ignosce mihi te vera Henninge monenti,
Mendaci ac somno credere, queso, cave.

H. Hac Deus optatum in finem mea somnia vertat,
Nec jubeat tepidos irrita ferre Notos.

Quaeq; mihi de te facies divina Parentis
Dixit, id efficias chara puella ratum.

R. Multum momenti positum est in rebus agendis,
Prensantem frustret ne levis ansa manum.

Quam prius incipias, consulta; ubi caeperis ipse
Mature facto deniq; tunc opus est.

Nam pensanda diu multumq; bilance fideli,
Mi GROSSI; venient quae statuenda semel.

E quorum genere est hoc unum, ac ordine primum,
Cum duo conjugii foedus inire volunt.

Ergo

Ergo age ne properes, nisi tecum rem bene, rem q̄,
Cum genitore tuo, matre q̄, contuleris.
Fas etiam ut referas ad nostrum vota parentem,
Rem q̄, omnem pandas consilium q̄, Dei.
Si tibi facta mei fuerit spes dulcis habenda,
Si vel uter q̄, pater non aliena movet:
Ipsa etiam faciam quodcumq̄, videbitur equum,
Quidquid & hec statuet mihi uter q̄, parens.

H. Ad charum retuli jam pridem vota parentem,
Annuit auditis his facili aure meis;
At q̄, optata mihi dedit is responsa, tuum q̄,
Ad patrem placidis rettulit ista labris.
Annuit hic etiam non tarda mente: meo q̄,
Ambae etiam matres te pepigere toro.
Dispereream, si non felici numine CHRISTI
Eveniunt votis t alia caepa meis.

Ergo meum speremne tuo, Regina-Maria,
Conjungi tandem posse latus lateri?

R. Eloquar? an flamma non est opus indice nota?
Nam plus, quam cupiam, jam meus extat amor.
Non bene dissimulo: quis enim celaverit ignem,
Lumine qui semper proditur ipse suo?
Si tamen expectas vocem quoq̄, rebus ut addam,
Accipe tandem animi nuncia verba mei:
Flagrat amore mei ceu cor tibi candido GROSSI,
Sic mihi cor pariter flagrat amore tui.
Da veniam fassa; magno deperdit a amore
Dedo tibi GROSSI victa puella manus.
Tu mea lux, meus esse oculus, mea sola voluptas
Debes; aeternum cetera turba vale.

Ipsa

*Ipse modo placidos societ nos CHRISTUS in annos :
Atq; maritales praeferat ipse faces !
Et quo Canaas respexit numine Sponsos,
Nos quoq; respiciat pronubus ipse Deus !*
H. Lator id, laeta declarans gaudia voce,
*Ardori postquam fit medicina meo.
O Regina-Maria meum mel amabile, mustum !
Te dominam cordis nuncupo jure mei.
Corporis inamo etiam totius, & omnium in isto
Vertice qui sensus, pectore quiq; vigent.
Eja tuo sine me circumdare brachia collo,
Aurcolumq; tibi, Lux, dare basiolum.
Nec minus armillas binas, torquemve decorum.
A tibi dilecto pignus amoris habe.
Nos DEUS omnipotens conservet tempore longo,
Et foveat nostram multiplicetq; domum.
Ut mihi, seminium stirpis, sit filius ore
Qui te olim matrem, me genitore, vocet.
Quod precor esse liquet : salve mea sola voluptas
Utq; diu vivam, Lux mea, vive diu.*

scriptum

à Iohanne Paymelio Ragenense.

~~~~~
Magnus es, hoc nomen declarat, amice; negares,
Ni nomen, pietas & tua nota forent.
Magnus es, ingenui qui te genuere parentes
Ad majora docent, quâ juvet ire, viam.
Donec erit libris libraria plena, legetur
Et GrosI toto nomen in orbe senis.

C

Nulla

Nulla ejus nomen, Nati nunquam obruet aetas;
Ex merito doctis dum tribuetur honos.
Magnus es, & minor esse cupis, miramur ! amicæ
Præbes Reginae colla regenda tuæ,
Sed bene : tu rex es ; Regina regentis, ut æquum,
Subjacet imperio sponte volensq; tui.
Major Regina : lex hæc mandantis Iovæ :
Subdita sit domino juncta marito suo.
Major Regina : primum stas Sponsus ad aram,
Sed tardo supplex advenit illa pede.
Major Regina : debetur prima sedenti
Ad mensam sedes : infima Sponsa petit,
Major Regina : conscendis, Sponse, cubile
Antè, brevem causans sed venit illa moram.
Cetera subitico, quæ non fas prodere verbis,
Mutor in Harpocratem : sunt sacra Eleusinia.
*Dia beæ lectum genitalem gratia : sunt
Quæ clam, deinde ferant gaudia mille palam.*

*M. Caspari Kraustengel, Pastoris
Ecclesie Christi apud Hermansdorf.*

Ad Sponsi Parentem.

Quam vellem, Henningi, gratum tibi pangere carmen,
Carmen, & ex ipso rivos deducere Pindo :
Quam vellem Nati tædas celebrare canendo,
Deditus ipse tibi totus, totusq; Tuusq;
Sed via difficilis : sterilis mea vena : Poesis
Desit in numeris : numeros tamen ipsa, negabit
Non mihi : vis animi fecundum concute pectus :
Spiritus athereis, ita motus, sedibus adsit.

En,

En, tenebris iterum disiectis, atq; sereno
Nubibus in caelo longè, lateq; fugatis,
Aureus ignifero lucem sol axe reducit:
Alter qua Natus, parili qui nomine gaudet
Tecum, sed fatis paribus cumulatus ab alto,
Conjunxisse piam felici fidere Sponsam
Gaudet ovans, sibi, gaudet ovans Cytherea benigno
Numine Iunonis per amica: & qualis habetur
Quem validis Pallas scapulis, metuente resolvit
Altius; & penna, virtus & gloria tollunt.

Et quos non motus, Genitor clarissime, tadis
Conciperes istis? Et quos non peccore plangit
Exequijs olim primi, qui flore juventa
Deciderat, conjunxerit factus, & ipse ciebas?

Sed bene res! Caelis peritura commoda vita
Despicit, atq; capit mansura commoda vita.
Quod sibi praecepit mors immatura Juventa,
Proroget ulterius sed & id, qui vivet, & isthac
Luce suam Sponsam sacram jam sistit ad aram.

Ingeniosa satis paritas, dignissima tanto
Fœdere: quod Pyllos bis terq; super sit in annos.
Hec adamant eo felix concordia nexu
Nonne sui laudem Musas invitet Homeri?
Invitat, videatq; sui praemia lecti.

Sponsus enim Sponsam quoties conspexerit: ejus
Ex utroque decus pendere memento parente
De quo fors alij scribent, dicentq; poeta.

Contrà, si Sponsam Sponsa aspectaverit ipsum
Inveniet certè nil non laudabile in ipso.

Ac patris ingenium DE A, virtutemq; rogat am.

Alma voluptatem Sophie capit, illa q̄ cælo
Grata quidem Pietas, Candor, mens nescia fraudis
Utilis in regno Christi, Christo q̄ ministrat,
Amplificat q̄ decus, libros vulgando sacratos.
Utilis illa foro, diuina volumina Juris
Suppeditando, viget passim memorata per oras.

Et Generi nomen Schuletis nonne triumphat?
Dira Themis stolis induta superbit opimis,
Illius illustres hinc tendit fama per aulas
Majores q̄ sibi vires acquirit eundo:
Principibus placuisse viris: non ultima laus est.

Quid Sponsi Matrem, cui & sua premia restant?
Quid Sponsum dicam, Iuuenem virtutis a vite?
Patris ad exemplum se totum accommodat idem:
Patris & in nomen, si vixerit, ibit amicum.

Nil ab utrâq̄ simul parte est, quod & amplius optet.
Ergo novi Sponsi thalamum simul ite sub unum,
Ite, sed ecce, sedet Raphael ad limina custos,
Et vobis Sponsis super addit carmen & istud:
Ur vite felices fat ali se deve juncti:
Ducite Nestoreos sine vi, sine clade per annos.
Insit mens eadem vobis, eadem q̄ voluntas
Præsidio suffulta Dei: Lucina futuro
Tempore vos faciat numerosa prole parentes.
Et beet alma Salus vos rerum diuite cornu.

Epigramma Βικλινόν

ad Dn. Sponsum: HENNINGUM GROSSIUM
Bibliopolam; Henningi Filium, de Iusu &
usu Conjugis.

Quid

Quid sit Conjugium, norunt, qui Conjugis usum,
Atq; jugum, contra hic, experiere: suum.
Ac primò in lusum dulcem convertitur usus:

Nam cum qua possis ludere, solus habes.

Est castus ludus cum Coniuge ludere caste:

Multiplicem fructum Lusus amoris habet.

Si bene ludis, habes longæve commoda vita,

Namq; in prole tua, post tua sata, viges.

Inq; Scholam porro virtutum vertitur usus,

Sen via lucis erit, sive terenda crucis.

Conjugium inq; Jugum nam contra vertitur, usus

Sed Tibi dulce jugum, si bene ludis, erit.

Sapè sit hoc durum, si non bene ludit uterq;

Si venit in thalamum, torva Leena, Viri.

Sis asinus, quemcunq; asinum mala femina fecit,

Ille tamen patiens, qui bene portat onus.

Sed tibi lusus erit, Sponse ornatissime, dulcis,

Et tibi jucundus Conjugis usus erit.

Et tibi dulce jugum, ratio cum par sit in isto:

Illà virago viro: convenit; ista tibi.

Vna fides, pietas, labor unus, & una voluptas:

Sic Sponse rursus convenit ille sue.

Ludite: vester amor, cordis penetrabilibus imis

Duret; & à Domino, Ludite, vester amor.

V O T V M

Ad vœopius:

Dn. Henningum; & Reginam - Mariam
Virginem Sponsam.

Adsit utriq; Deus vestrum. pax adsit, abundet

Prosperitate domus, progenieq; torus.

Omen inest votis: precibus vis magna, Iehovah,

Hec quoq; pro Sponsis, vota valere velit.

M. Urbani Timæi
Pastoris Clericani

δῶρον γαμικόν.

Mirum, nî veniat Venus hac vel nocte, Maritos
Muneribus miris exhilaretque novos.
Munera mira feret, quæ nullus in urbe vel oris
Fortè peregrinis excitus hospitu habet,
Aut dare consuevit; nihili fit copia & auri,
Copia & argenti maxima fit nihili.

S P O N S U S habet **S P O N S A M**; rutili obliviscitur auri,
Atq; genæ mavult jam rutilantis heram,
Proh Veneri geminam! neq; nunc reminiscitur albi
Argenti. Venus hæc lac sapit, illud amat.
Lacteus ac rutilus color ut commistus in illa
Egria **S P O N S A M** condecet, hem! facie.
Pulchrior his virtus, pudor atq; modestia, casti
Flos animi lautam quam decet, hem! faciem.
S P O N S U S utrisq; bonis hac nocte fruatur, & atri
Alitis exesto penna; columba suum
Figitoq; hîc nidum cum compare turture; nullus
Hic tibi præ **S P O N S O**, prave Cucule, locus.
Sponsus utrisque bonis hac nocte fruatur, & ævum
Incolumis **S P O N S Æ** confociatus agat.

*M. Valentinus Hartung
Lipstensis, P. L.*

Non omnis nostrâ censetur laude puella
Digna, vel hac magnò sit generata virò.
Haud voco, sunt notæ, quæ nil nisi ludere possunt
Functos communis quos alit esca, viros.

Appellant

Appellanti miseros, scabiosos, extra vorantes,
Illos & nullos temnere prater habent.
Has non agnoscit Phœbi testudo, nec illud
Immeritò, dignas crimine, carmine non.
Nobiscum sentis, G R O S T, qui nubere tali
Non vis, quam vexat Vanula gloriola.
Fecisti ingenuè; laudèsque hinc ambo meretis
Tu candore tuo, & Sponsa pudore suo.
Gratulor. Idè, satis. Liceat tamen addere Nymphis:
Quæ doctum spernit, spernitur ipsa magis.

M. Samuel Rülingius Gröi-
censis, Poëta L. Cæsareus.

QVàm multi, verùm frustra ambivère puellam
Multi, inter se gens invidiosa, proci.
Successus Iovâ, Grosi, tribuente, secundos
Venit in-ambexus Sponsa pudica tuos.
O quàm compositum bene par: quos gloria compar
Mutuus & firmo fœdere junxit amor.
Ergo ut Chaoniæ sunt vero in amore volucres
Exemplum, inter vos sic erit unus amor,
Vnanimem turtur vives cum-turture vitam
Sponsæ columba tua, Sponsa columba tuo.
Vtq; croco sinilax, se vitis ut implicat ulmo,
Arctabit junctos. mutua cura duos.
Vota valent: utinam revolutò fideris orbe,
Infans in cunis vagiat ore tener.
Qui referat pietate patrem, qui lumine matrem,
Et tingat roseas matris, ut ille, genas.

Hæc

Hæc precor, hanc vobis cœlo Cythereus alto
Proferat aurata Lucifer arce diem.

M. Paulus Gafmanus, L L. studiosus.

DVm tu Sponse recens, dum tu lectissima Sponsa,
Quo pare nobilius non puto posse dari,
Intratis geniale sacrum, vincitur Honestas
Ipsa sibi, Virtus nubit & ipsa sibi.
Auguror hinc pulchra, & numerosa prole beatum
Hoc thalami fœdus, prosperiusq̄ fore.
Mentis enim paritas, sua visq̄, proportio morum
Semper in humanis plus operata fuit.
Tu modo jure tui **FELIX** Sponse, utere lecti:
Effectum causa est sponte habitura suum.

Adamus Herr.

DVm jam Henninge tibi nubit Schröterria virgo,
Apta tuo thalamo res magis esse nequit.
Aspice quæ rosei miranda modestia vultus,
Et morum integritas lacteolæque manus.
Floridam num juvenis, mælles tua ferta, triumphii
Alterius Sponsæ, Sponsæ dicare, thoro.
Virginæ, nunquid melius tua dona, coronæ
Alterius posses, Sponsa locare, thoro.
Omnia conveniunt; congratulor ubere plausu
Subjicio votis & mea vota piis,
Adsit Eros, nec turbet Eris, nonoq̄ue peracto
Adveniat facilis mense, Lucina, precor.

Michaël Thome.

AL.

AL SG^o LO SPOSO, AMICO
MIO SVISCERATISSIMO.

A Nch' il mio gran DESIRE
Et il dovere m' invita, di quella.
Cantare, la qual (: come in Ciel la STELLA
Di VENERE :) lucendo;
Come oro risplendendo,
Passa ogni altra donzella,
Casta che sia ò bella.

Ond' essa non à torto

REINA si nomina, perche meglio esprime
Ogni BELTÀ, che non ponno mie rime
In somma l' opra stessa
La loda, ch' è concessa
A lei, quasi per dono

Dal FATO & SOMMO BONO.

I cape' sono d' oro,

La front' è più ch' il Ciel serena, i denti
Sono perle, gl' occhi begl' e lucenti,
Vermigliuzz' è la bocca,
Di mele chi la tocca,
Le guancie son di latte,
Al morso e rimorso atte.

Le labra son Rubini.

D' Alabastr' il collo, le poma del seno
Crude s'è, mà delicate, Nè meno
Alla beltate esterna
Risponderà l' interna,
il che provi lo Sposo
Nel piacer amoroso.

D

Dunque

Dunque, Sposo felice,
M' allegro della tua Regale Sposa,
Da cui soave bocca esce aura amorosa,
Urvete lietamente,
Scherzate dolcemente,
Si ch' à te'l nom di PADRE
Convenga, à lei di MADRE.

Giorgio Schütz VVeiffenfels.

~~~~~

TAndem igitur Febris & Veneris fit pausa duello.
Quantum in GROSSIADÆ saviit illa caput
Dilectæq; suæ FURIA isthæc pessima l'flammi
Dum cerebri excoquere est aua utriusq; tholos:
Se cæcâq; viâ teneræ illatebrare medullæ,
Hirarum penitos perq; meare sinus.
Sic quoq; sic lumen radiatum Solis adurit,
Purpurea explicuit quæ modò fila, Rosam.
Non tulit ulterius Vespæ istius IDA furorem,
Torquatamq; agit at celsa per astra rotam,
Latonæq; Nepotem orat, cui fortibus herbis
Vni Parcarum extendere fata datum est.
Audiit, & quam nescio eis Deus applicat herbam,
Quâ bellæ huic bigæ pristina vita redit,
Circumeunte illam Como, Rifu, atq; Lepore,
Quis nec abest facilis conciliator Hymen.
Quos nos pro merito hoc VENERI referamus honores?
Quin conjunctâ ARAM constituamus ope;
Picturâ hâc: Veluti Febri caput amputet IDA;
Crudelis tenero Daulias atq; Itylo-

GROSSI-

GR O S S I U S aspiciat, scalpi quoq; curet in are,
Donet & emptori cuilibet illa suo.

Christiani Ansergi.

Ad Dominum Sponsum HENNINGIUM
GROSSIUM.

Hoc hoc dēerat adhuc rerum multarum opus unum,
Post tot curarum semina, Sponse, tua.
Hæc hæc Cura fuit quâ tandem pellere posses
Languores Veneris, sic ut amara febris.
Quæ nisi Landgraffi tibi conservata fuisset
Arte, Deiq; bono: quæ medicina tibi?
Macte illâ Cura: Sponsio medicina parata,
Subvenies Sponsæ: subvenit Illa tibi.
Iam vos Iova juvet, faustiq; in amore perennè
Te servetq; Tuæ, Sponse, tuamq; tibi.

Matthæus à Saher Byrutho-
Fr. L.L. Studiosus.

Votum annum nuptiarum continens.

ContrIbVar CæLo In qVeM CVnCrta Creata VerentVr
EVAx hls nVptls prospera qVæqVe plls.

ἑρωςδίσχον.

IVnIVs aC nItfDIIs bls qVIntVs LVCet In astrIs
ILLIC ritè Vtro Virgo pVDICa VenIt.

D 2

Echo

E C H O.

Echo mihi referas quid tibi concurratur ? ECH. Itur.
 Nonne homines complent omnia compita ? ECH. Ita.
 Non veniam si quendam istorum accersero ? ECH. Serò
 Tu dic ergo mihi qua tibi nota : ECH. Nota.
 Fors fuerit, cernis quam turba paventis ? ECH. Avenis.
 Si gaudet tantum, cur ita clamat ? ECH. Amat.
 An quisquam tadas celebrare volebat ? ECH. Olebas.
 Postera ut ex sese secula propaget ? ECH. Aget.
 Conjugium colet hic Sponsa metuente ? ECH. Tuente.
 Nonne obstacula etiam sunt in amore ? ECH. Mora.
 Quod Sponsus debet voluit fors solvere ? ECH. Verè
 Factane sunt, JOVE talia grata ? ECH. Rata.
 Papa autem prohibens tadas altissimus ECH. Imus.
 Humani generis nonne patronus ? ECH. Onus.
 Dicas nunc cujus sit Sponsa coloris ? ECH. Oloris.
 An Sponse facies sit moriens ? ECH. Oriens.
 An dotes etiam multa nituere ? ECH. Fuere.
 Sponsa ergo verè est hac generosa ? ECH. Rosa.
 Quid verò Sponsum tam certò regebat ? ECH. Egebat.
 Ipsi cunctipotens adfuerat ? ECH. Fuerat.
 Ergo novis Sponsis exopto prospera. ECH. Spera.
 Sint g. sibi Sponsi dulce levamen. ECH. Amen.
 Matutina dies verò nunc transit ECH. An sit.
 Quis scit an hac unquam lux remeabit ? ECH. Abit.

Honoris ergò Lipsiæ

F.

Heinricus Grauel Gera-
 nus L. L. Studiosus.

AD

AD SPONSAM.

QVò magis intactus manet auri circinus, hòc plus
Splendet, ut in pugnam Punica mala vocet.
Quò magis unda suo fuit inviolata sub alveo,
Hòc pellucidius, vitrum imitata, micat.
Prata virent, geminant alabastritea nitorem,
Quò minùs illa pedes : hæc manus ulla terit.
Clauftra pudicitia, quæ non referata, quid aufint ?
Nonné pares de se commemorare notas ?
Integritas Iovæ res est preciofior auro :
Plùs undâ mentis purima fensa micant.
Cum pratis valeant alabastritea : racemus
Virginitatis adest, hinc viror, inde nitor.
Nève honor, aſt onus eſt, circa illa ferre labores,
Aut ſentire plicas Eilithyia tuas.
Cœlibis iſta queant vitæ ſuadere ſequelam,
Legitimumq; thori reddere pignus iners.
Sed juſto trutinæ penſata examine, victrix
Suada repugnantium ſingula puncta legit.
Nam DEUS auctor adest, ſubſunt exempla : favores :
Præmia : juſſa : ſalus prolis : & agmen opum.
Queis benedicta jugi communis vincula clarent,
Digna q; ſunt, vel te iudice, Sponſa, coli.
Ecquid purus aquæ fluor ; ecquid circinus auri
Prodeſt, ſi verus finis & uſus abeſt ?
Nec ſoli ſpirare putes tibi : cum ſit ad uſum,
Et focii nexûs fœdera factus homo.
Ipla DEI patris vox hæc : Malè vivitur uni,
Eſt faciendâ dias, ſida miniſtra viro.

Hæc, tu Sponsa, cui potior sententia cessit,
Mentis ad incudem iudiciumq; trahis.
Legitimâ ratione proco, gravibusq; petita
Votis, jure forum jam sociale subis.
Dum fœcunda cavi matrûm REGINA per orbem
Mavis, quàm sterili virginitate mori.
Digna cedro res hæc : cui sacri pagina verbi,
Astipulatur : idem lex probat, atq; canon.
Ergo lubet votum subnectere : Regia virgo,
Quod petis, eventu divite Iova beet!

Mauricius Steinmetz
Lipsicus L. L. Stud.

Vulgare est dictum, concordant nominare rebus
Sæpe suis; Regina hoc pia Sponsa probat.
Ante omnes etenim hîc pulchræ præconia formæ
Ipsa refert, nam RE & NOMINE PULCHRA cluit.
O te felicem SPONSUM & præ mille beatum,
HENNINGI, tibi REGINA ubi Sponsa datur.
Aspice formosam faciem, gestusq; decoros
Laude pudicitia ut docta parare sua.
Nil superest; SPONSIS quàm toto ut pectore grater,
Atq; DEUM æternum per mea vota vocem.
Alme DEUS, cujus stant hæc connubia fato
Hisce fave, HOCCE FOVE PAR BENE COMPOSITUM.
Sit vita ex voto, sit fausta & prole beata,
Dulcescat semper, nec sit amarus amor.
Sit vita ex voto, sine lite, & labe, quietæ,
Ut sic conjugii sit leve, suave, jugum.

Iohannes Renstin Donaber-
danus Suevus.

DVm Regina tibi, charissime avuncule, nubit,
Virtute & roseis Sponsa decora genis,
Ipse ego quid melius faciam, nisi vota precesq;
Ad Dominum fundam, qui bene cœpit opus ?
Hoc ut perficiat feliciter, inq̄ue sacrato
Conjugio salvum præster utrumque diu.
Vivite concordēs, benè vivite Nestoris annos,
Mutuus amborum corda perurat amor.
Nec vos deficiunt optati pignora lecti,
Quæ matrem exhilarent, exhilarentq; patrem.
Quos precor ut servet vobiscum tempore longo
Florentes omni prosperitate Deus,
O tandem vitæ saturos felicia ad astra
Mittat, ubi sedes certa parata piis.

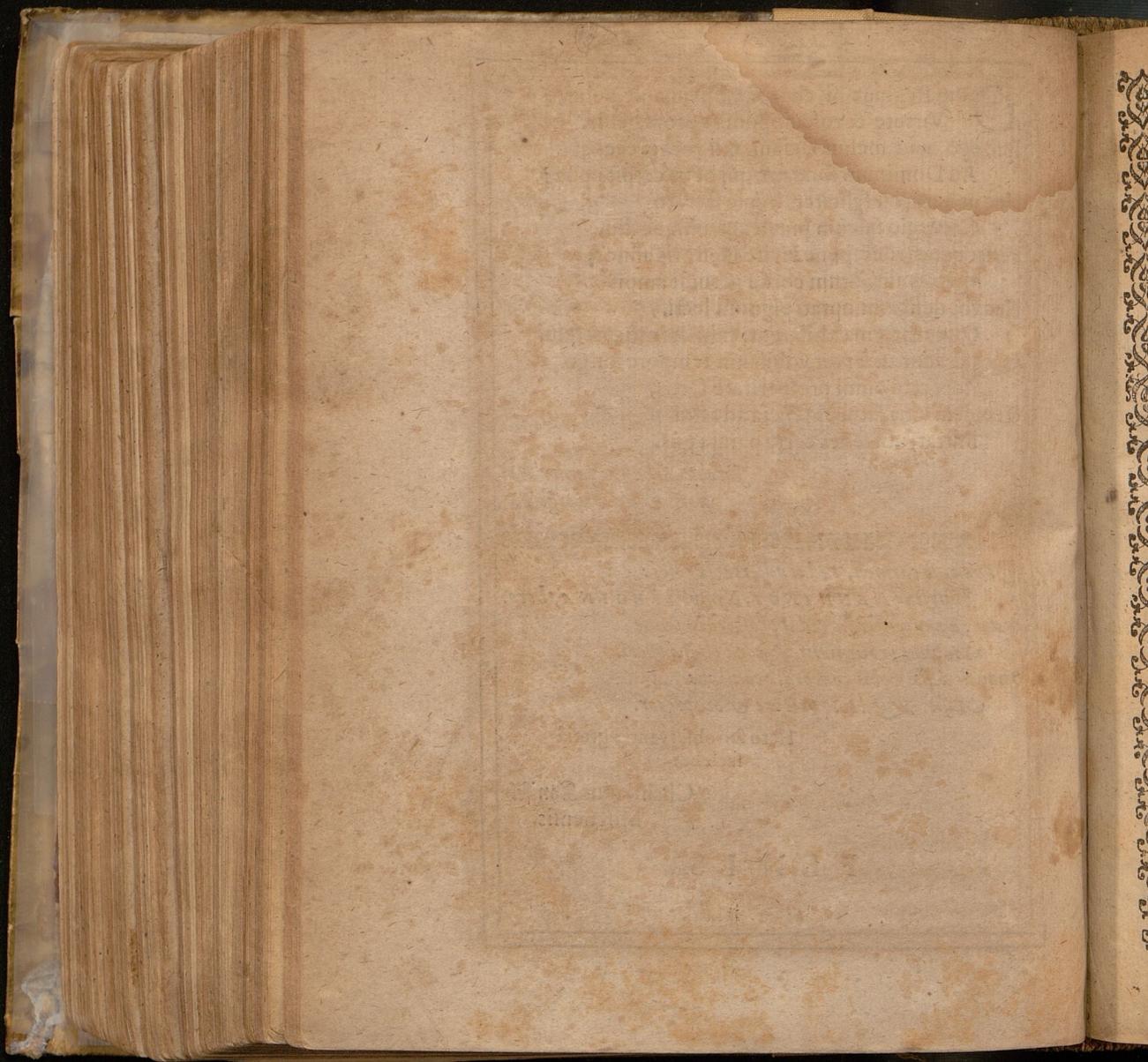
*Jacobus Schultes junior Ho-
noris & amoris ergò F.*

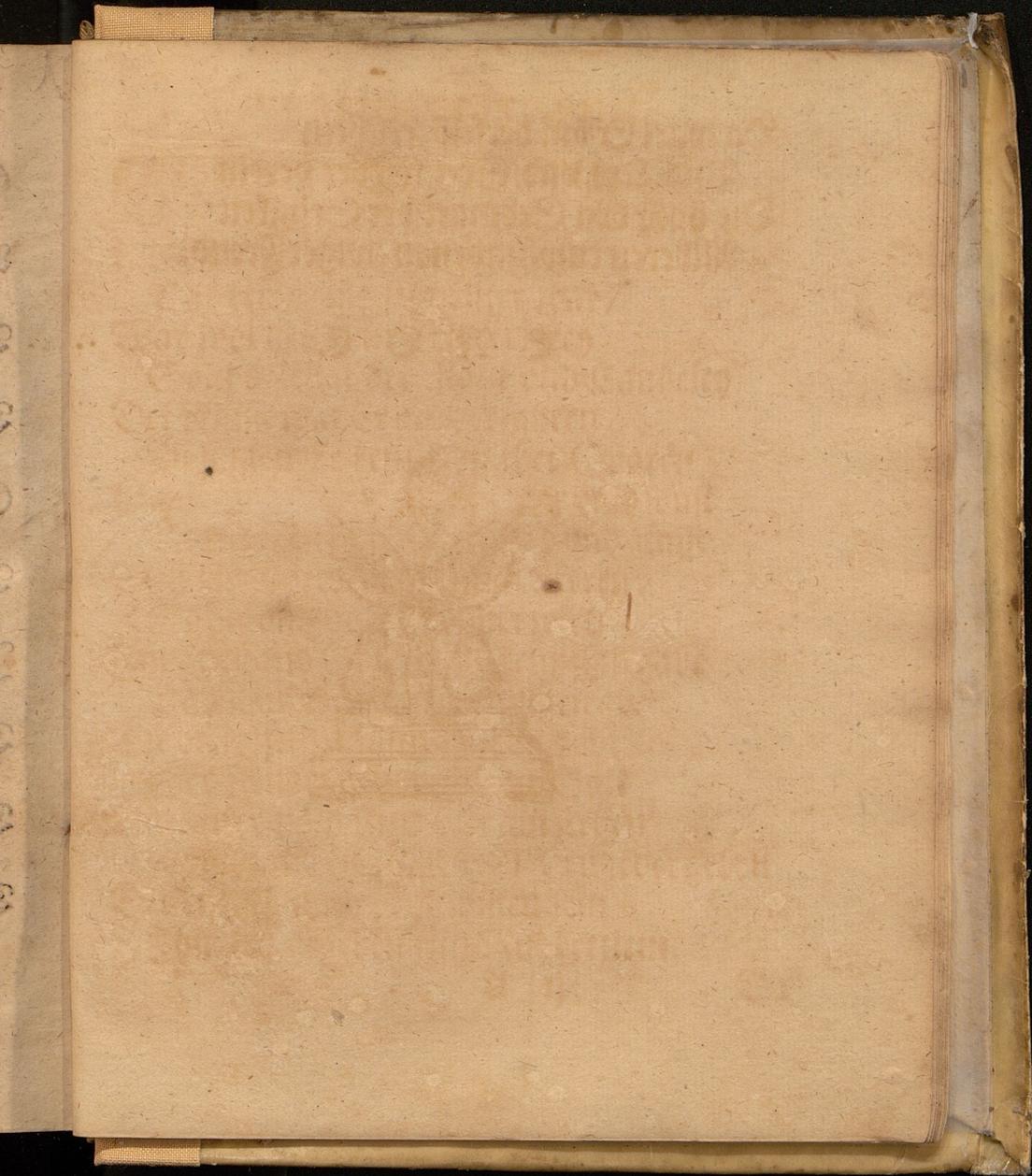
FVndic id carmen, tadas adserte jugales :
Jungitur HENNINGI, Nympha REGINA, thoro.
Grator : amor vester succedat prosperè in omne
Ævum, proveniant pignora chara thori.
Omnis lis desit, vobis concordia constans
Adsit. Quod toto pectore & ore precor.

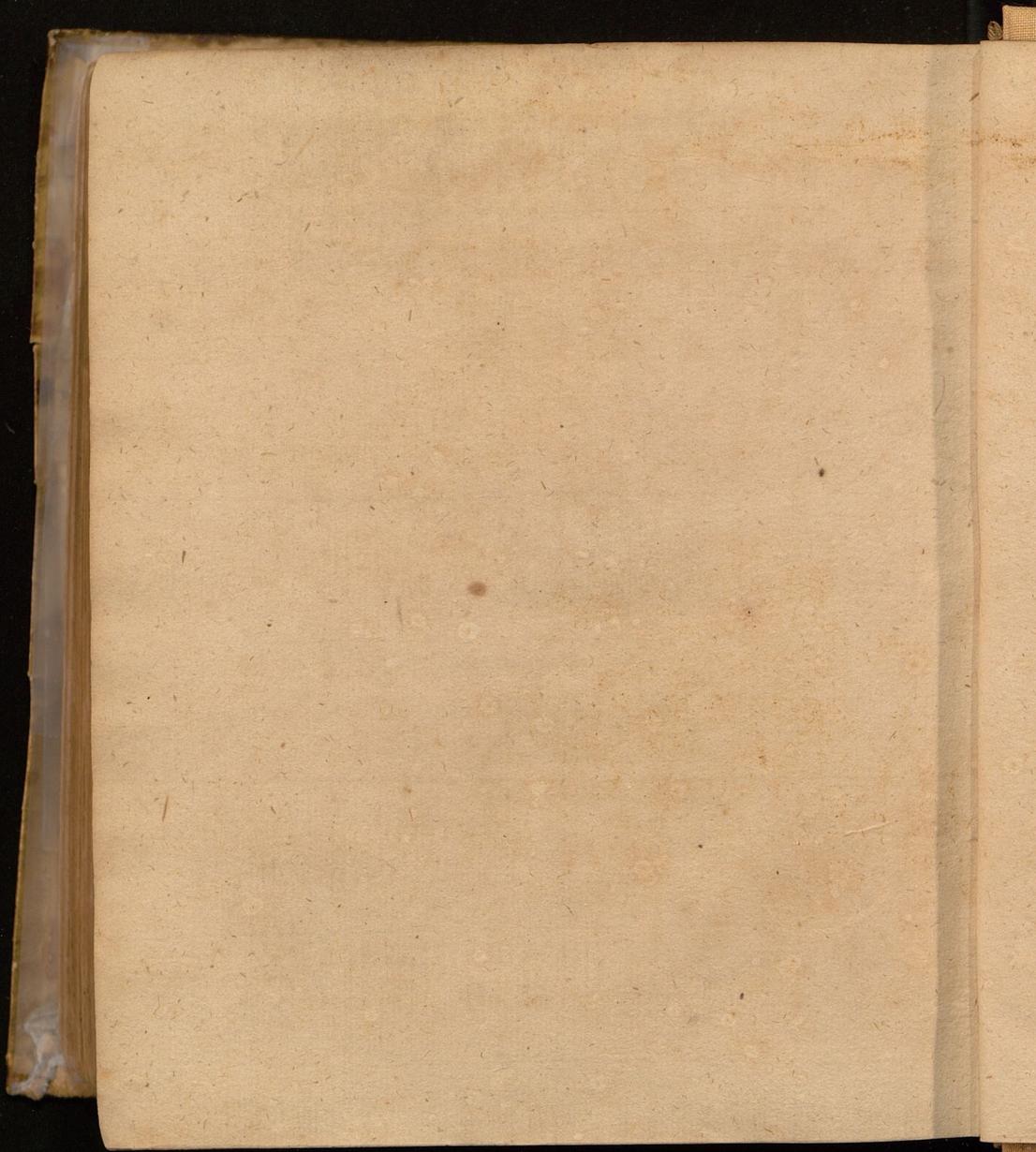
Hero suo observantiæ gratiã
faciebat

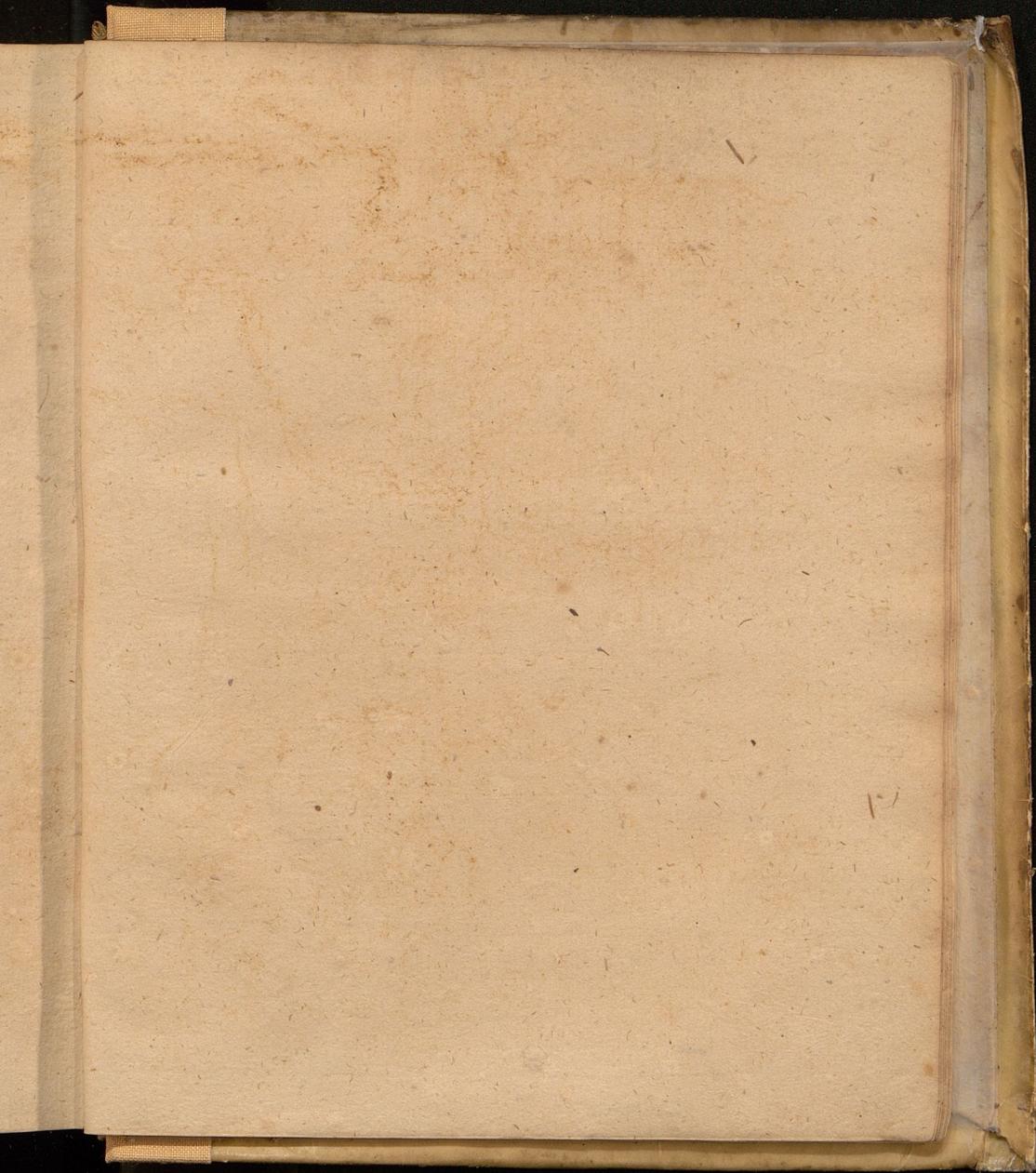
Christianus Rynisch
Misenensis.

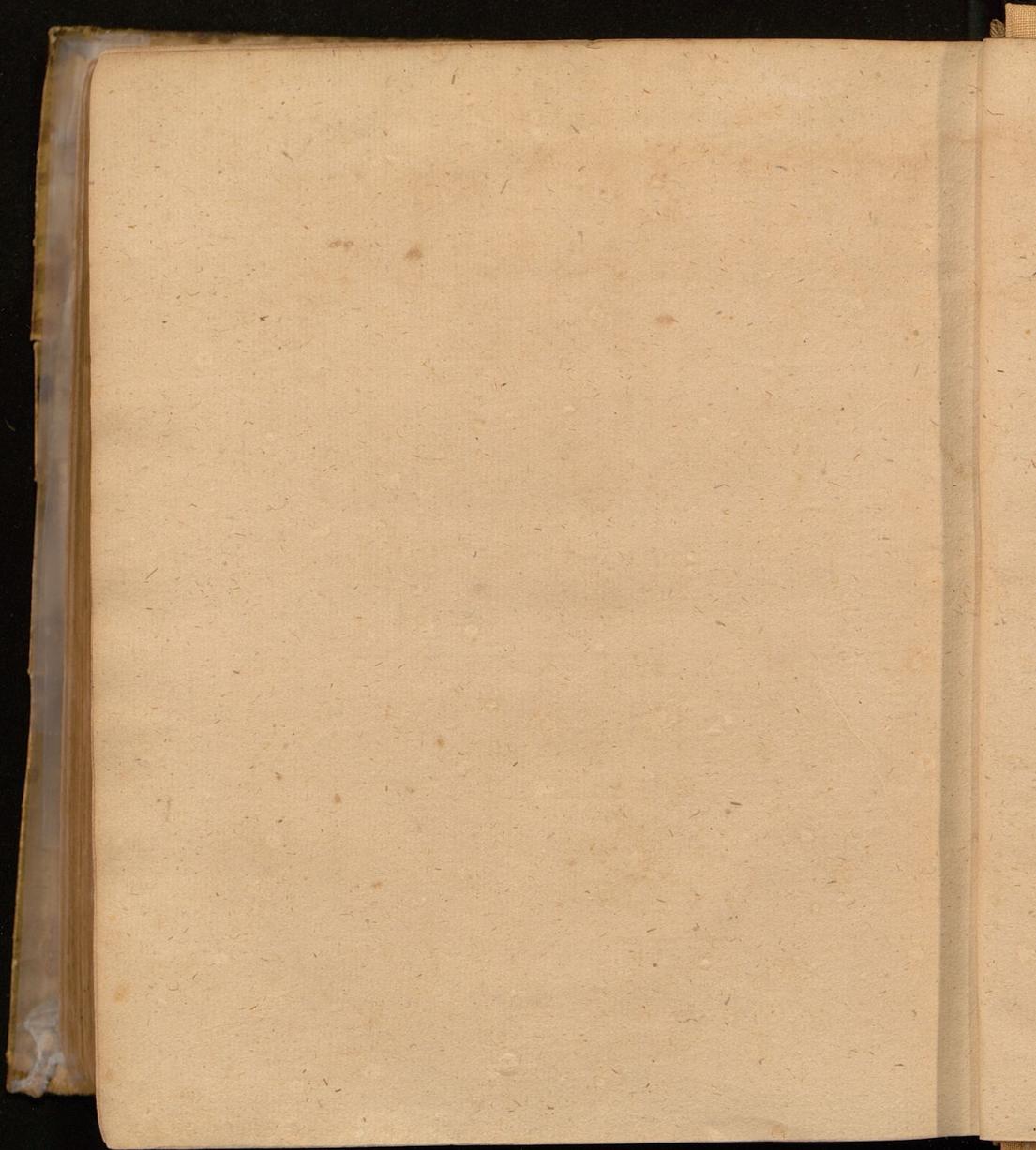
F I N I S.

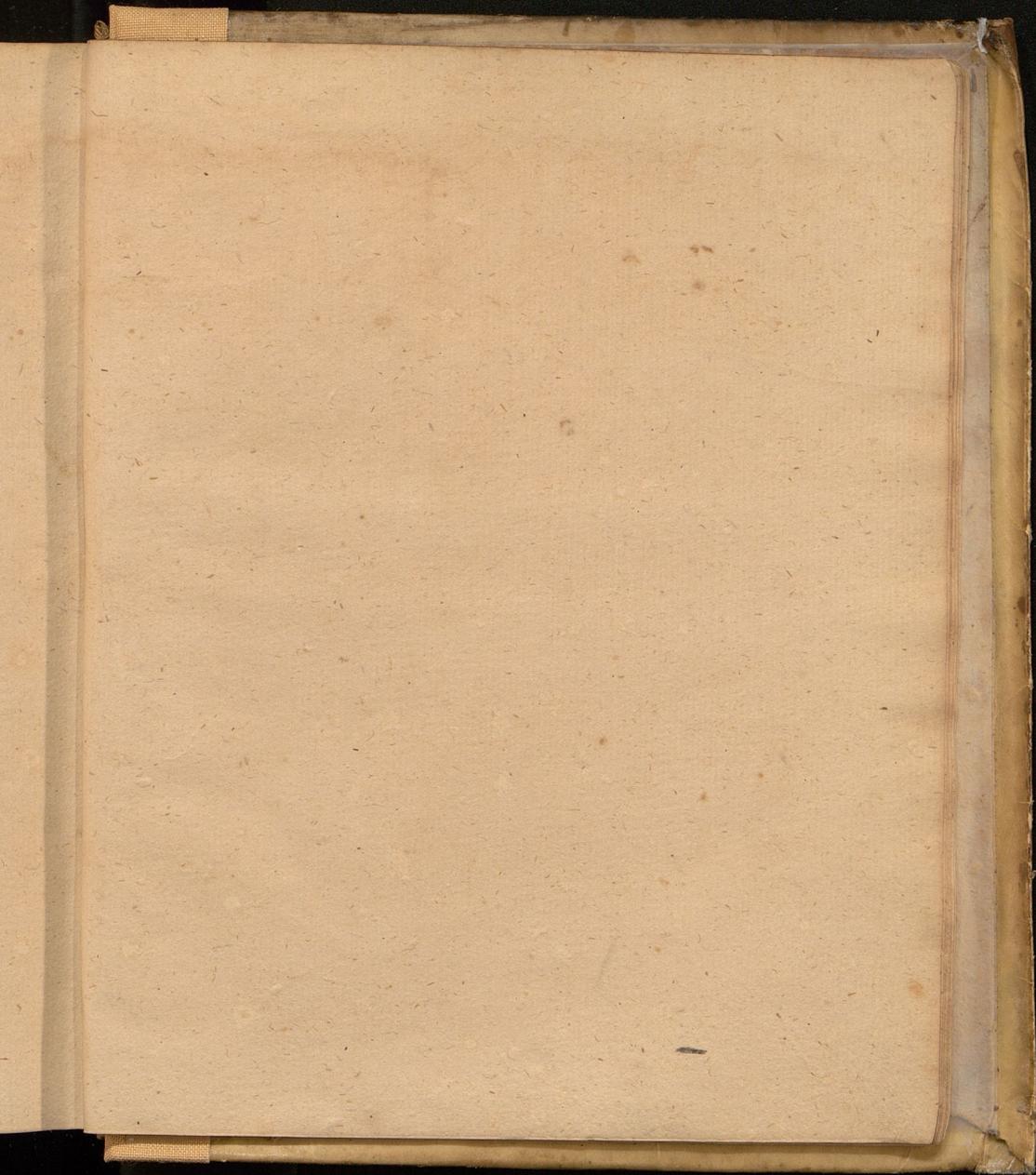

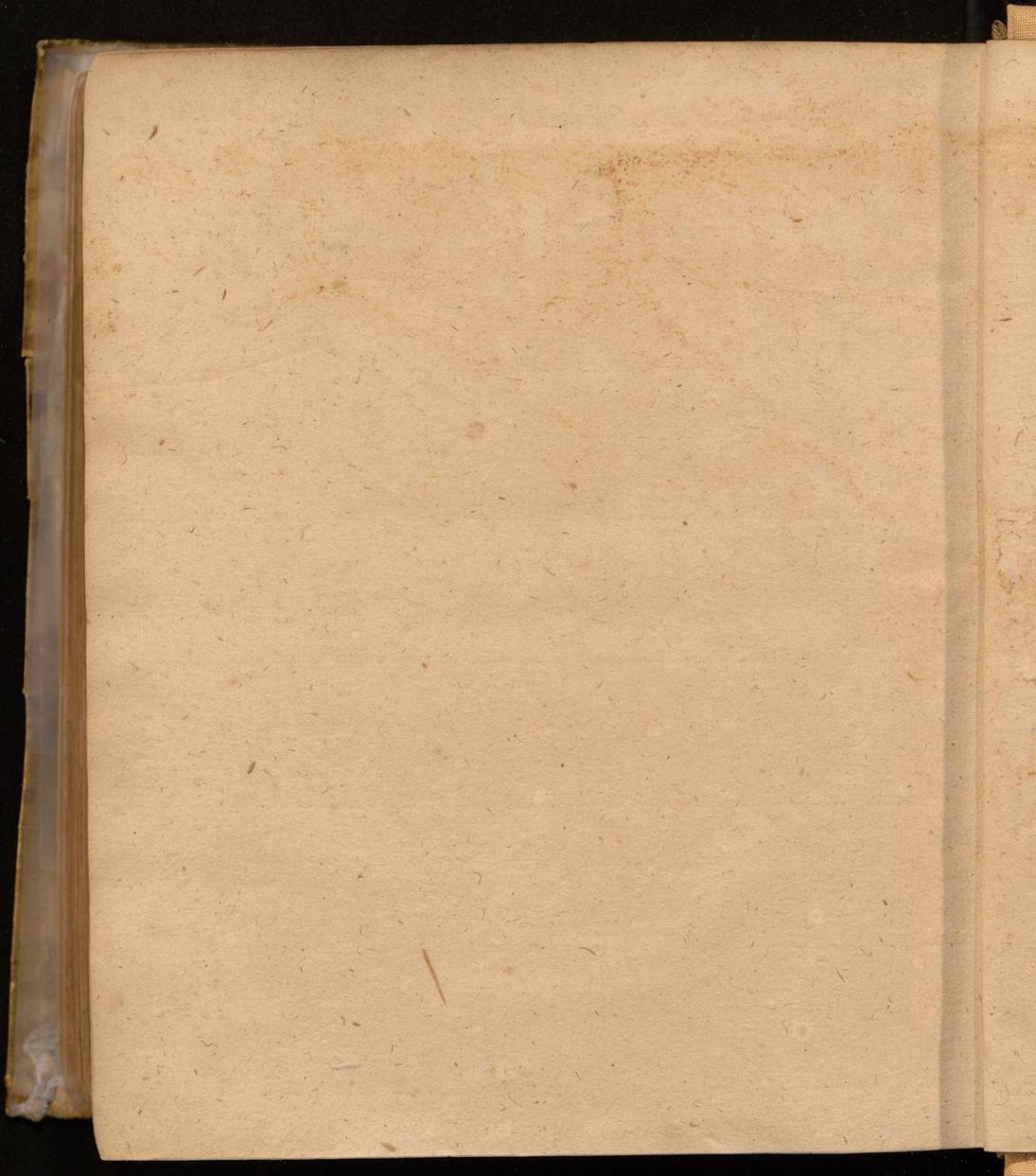

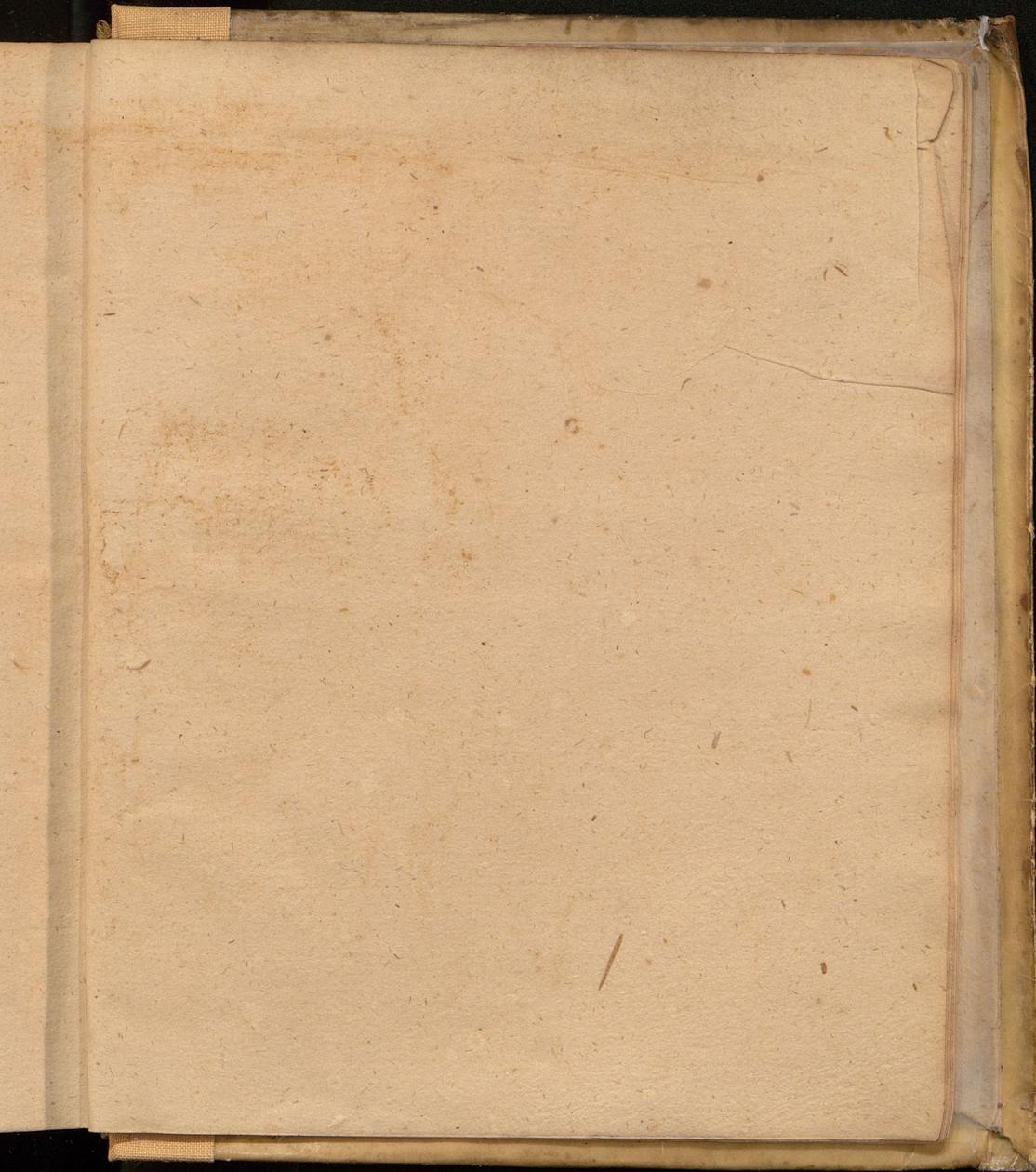

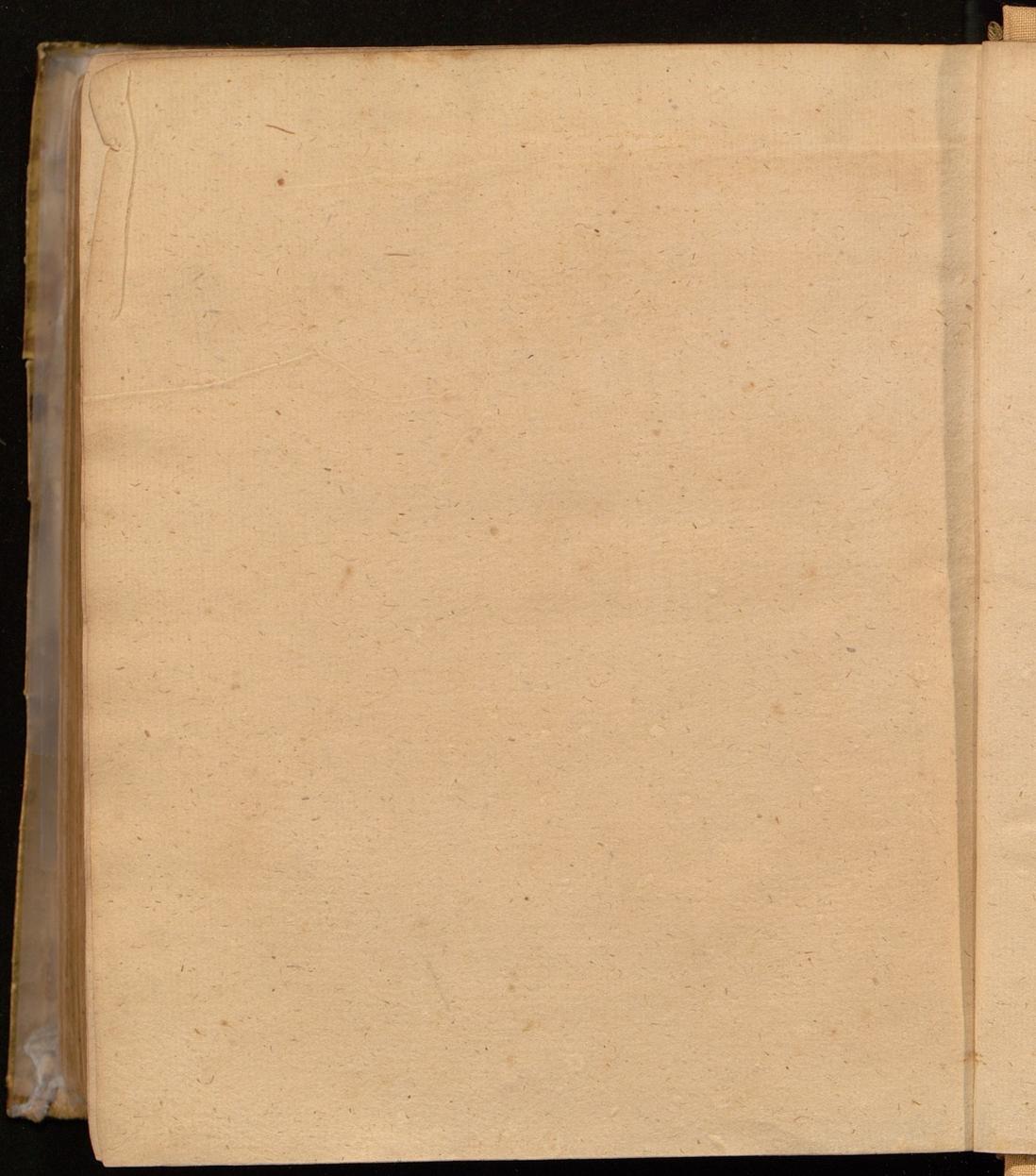

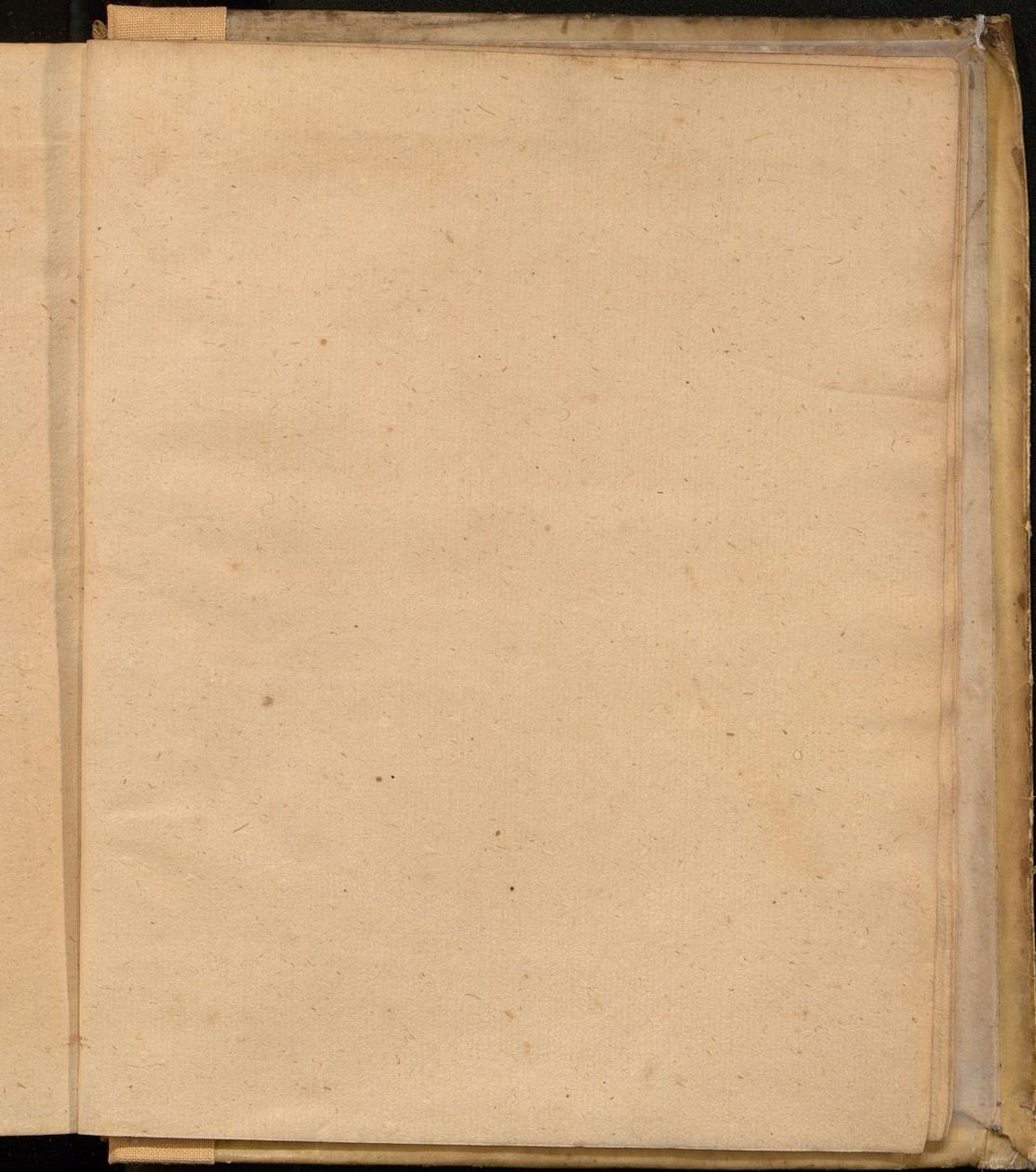

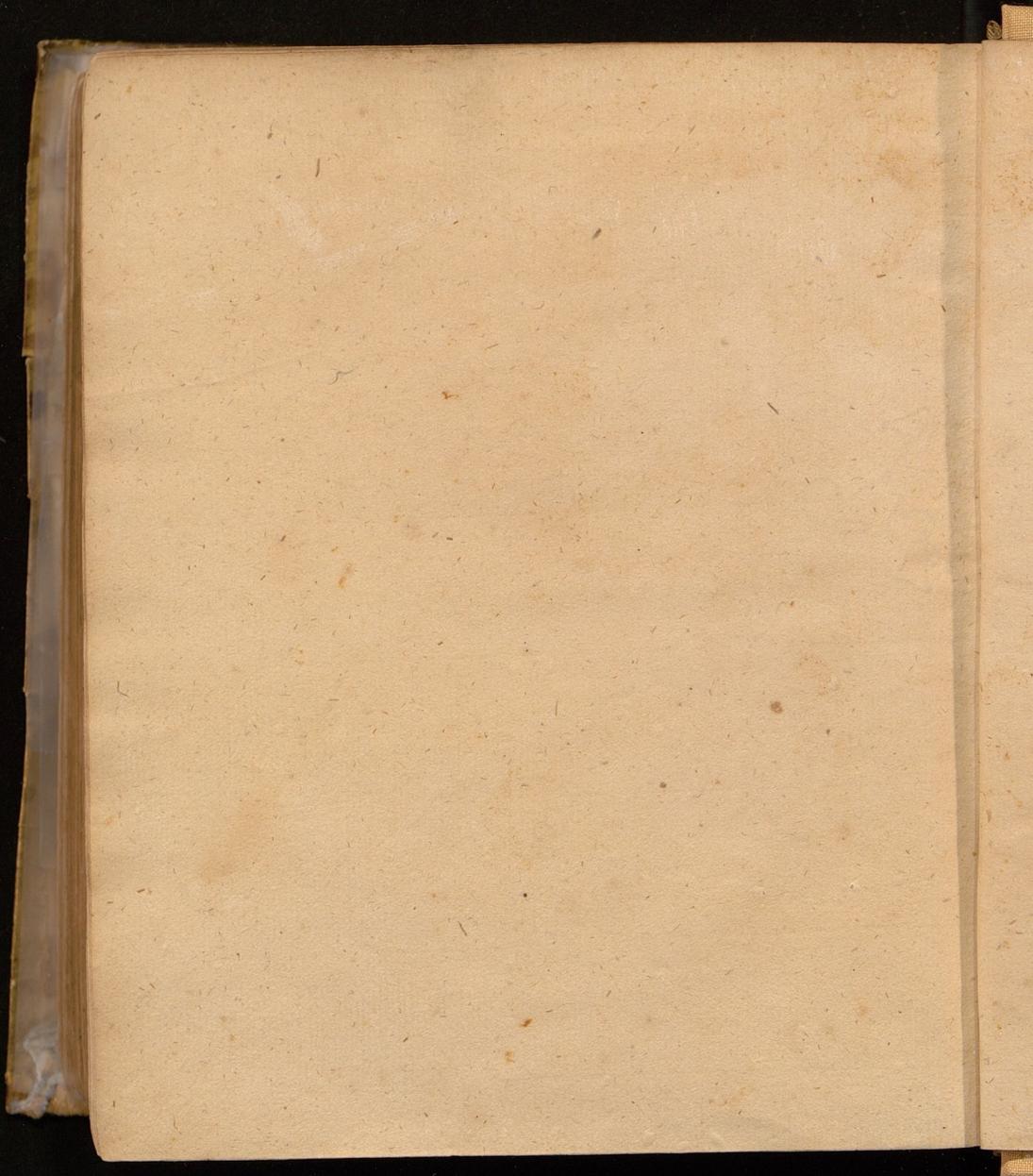

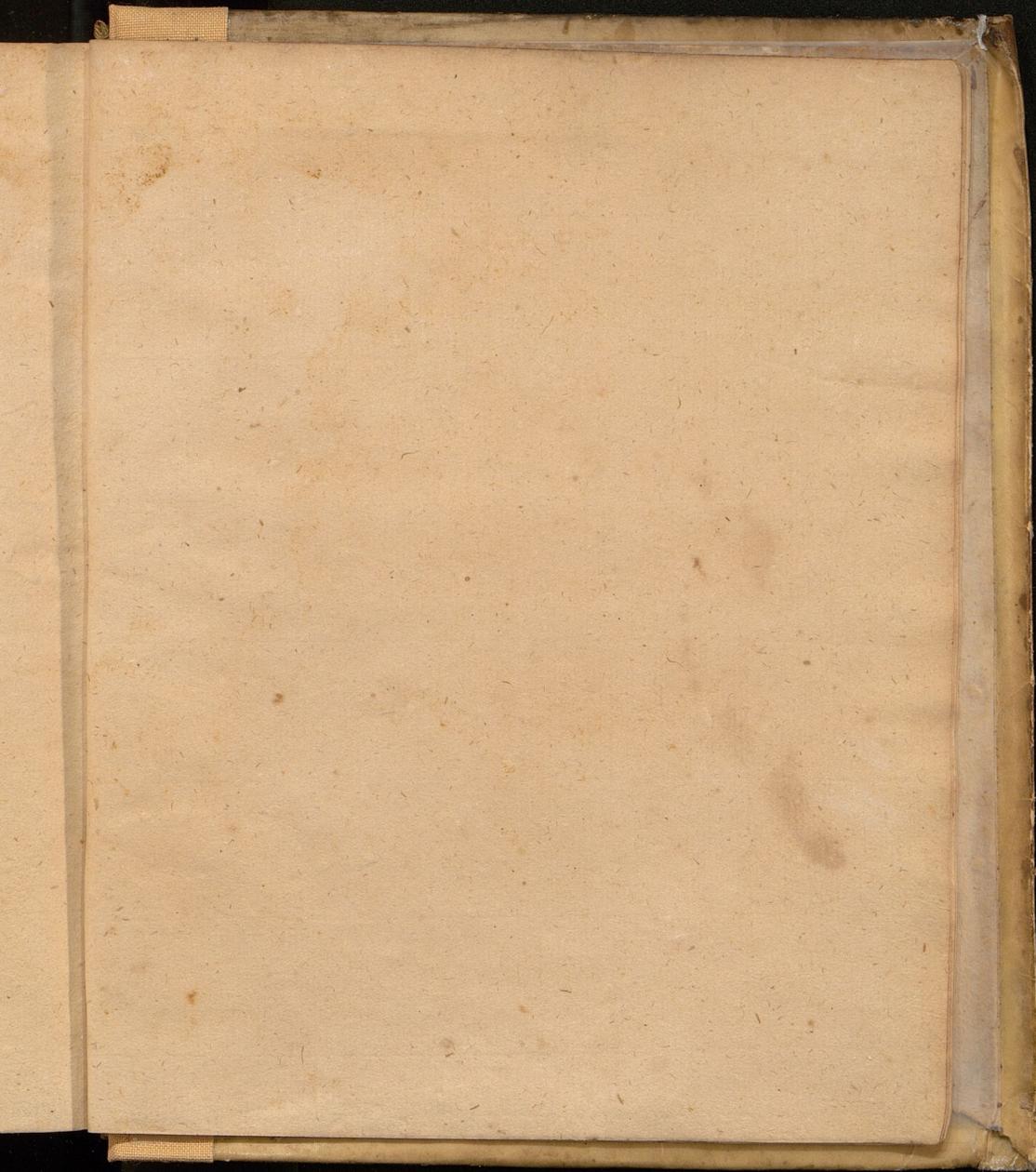

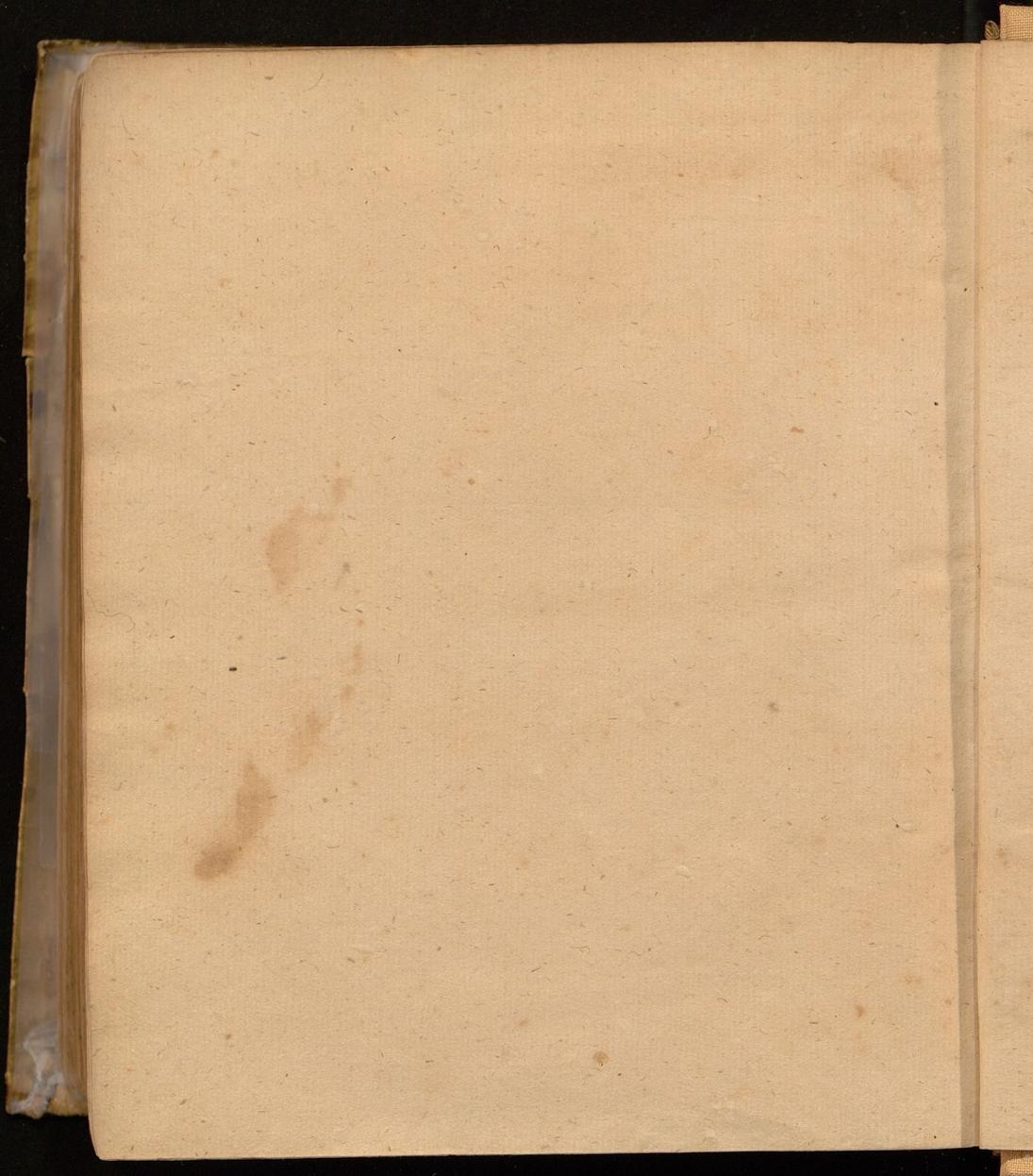

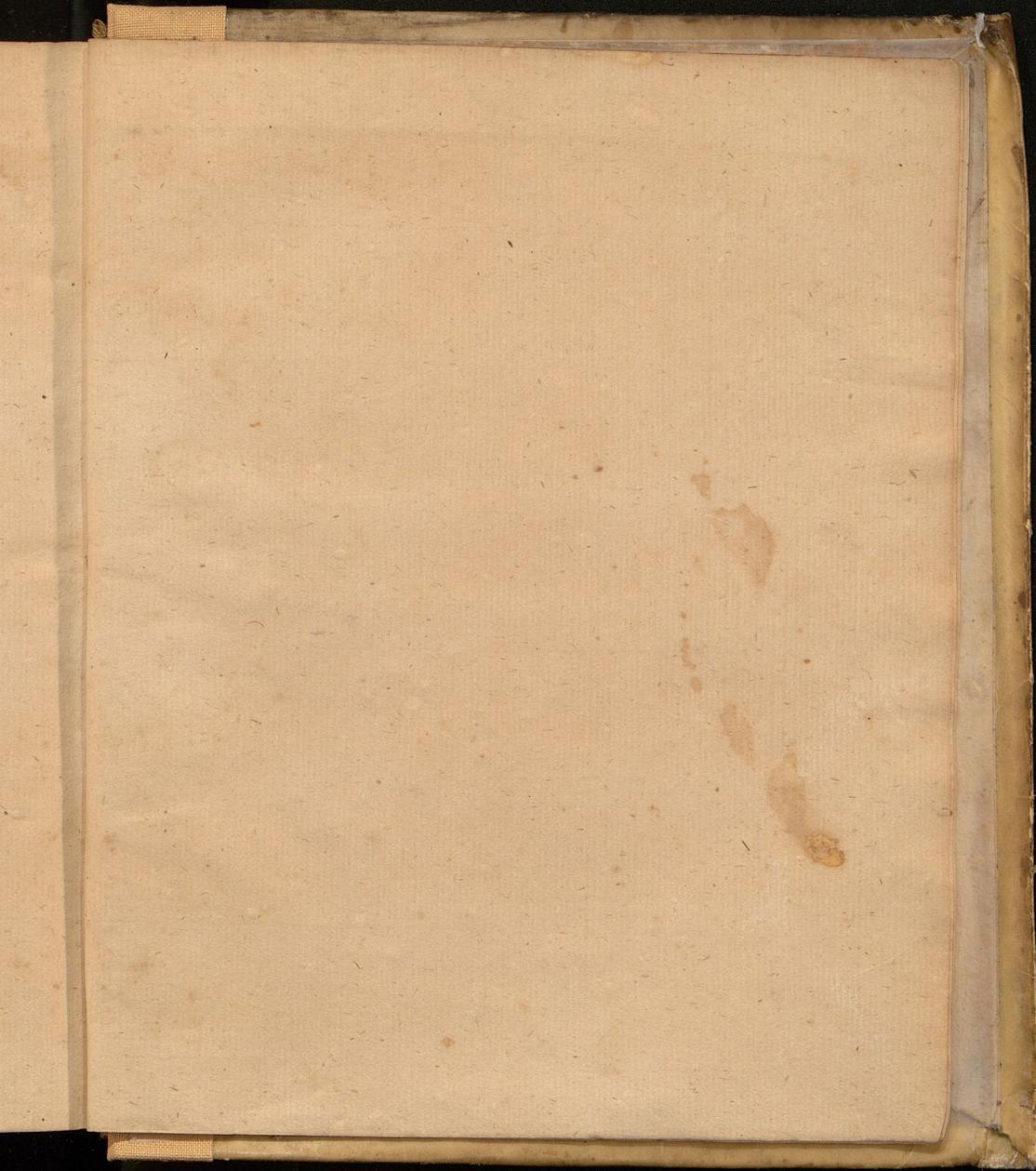

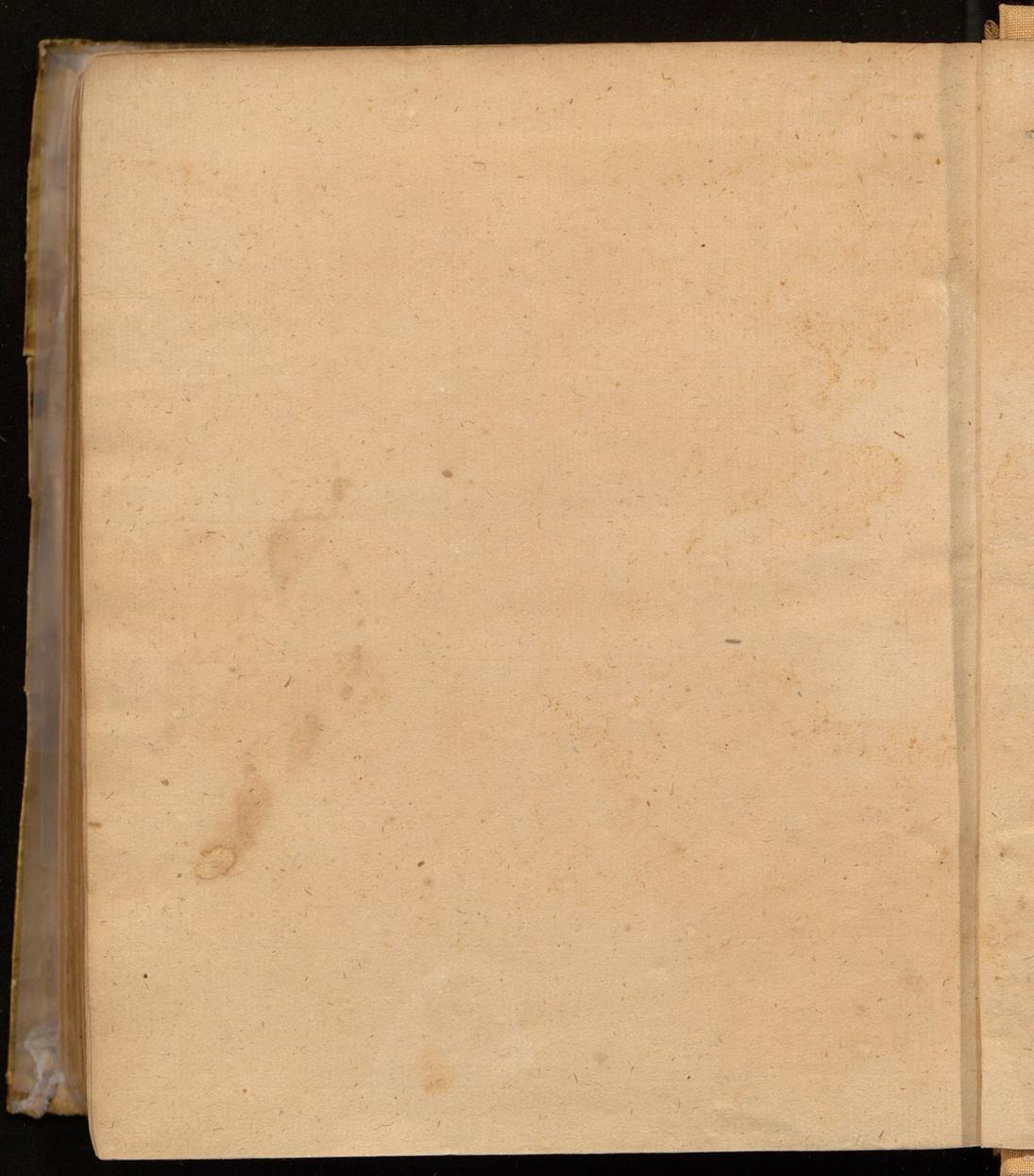

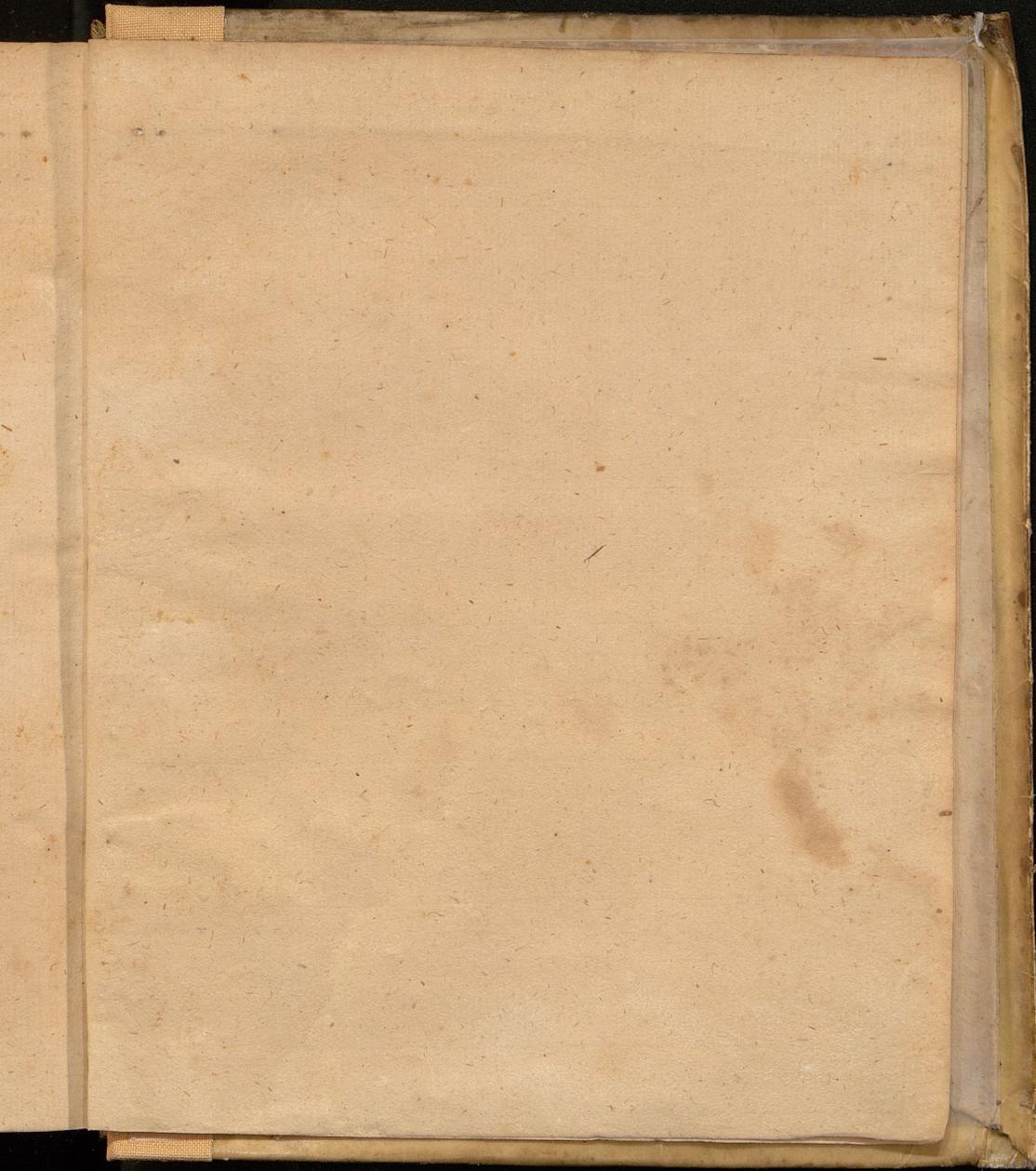

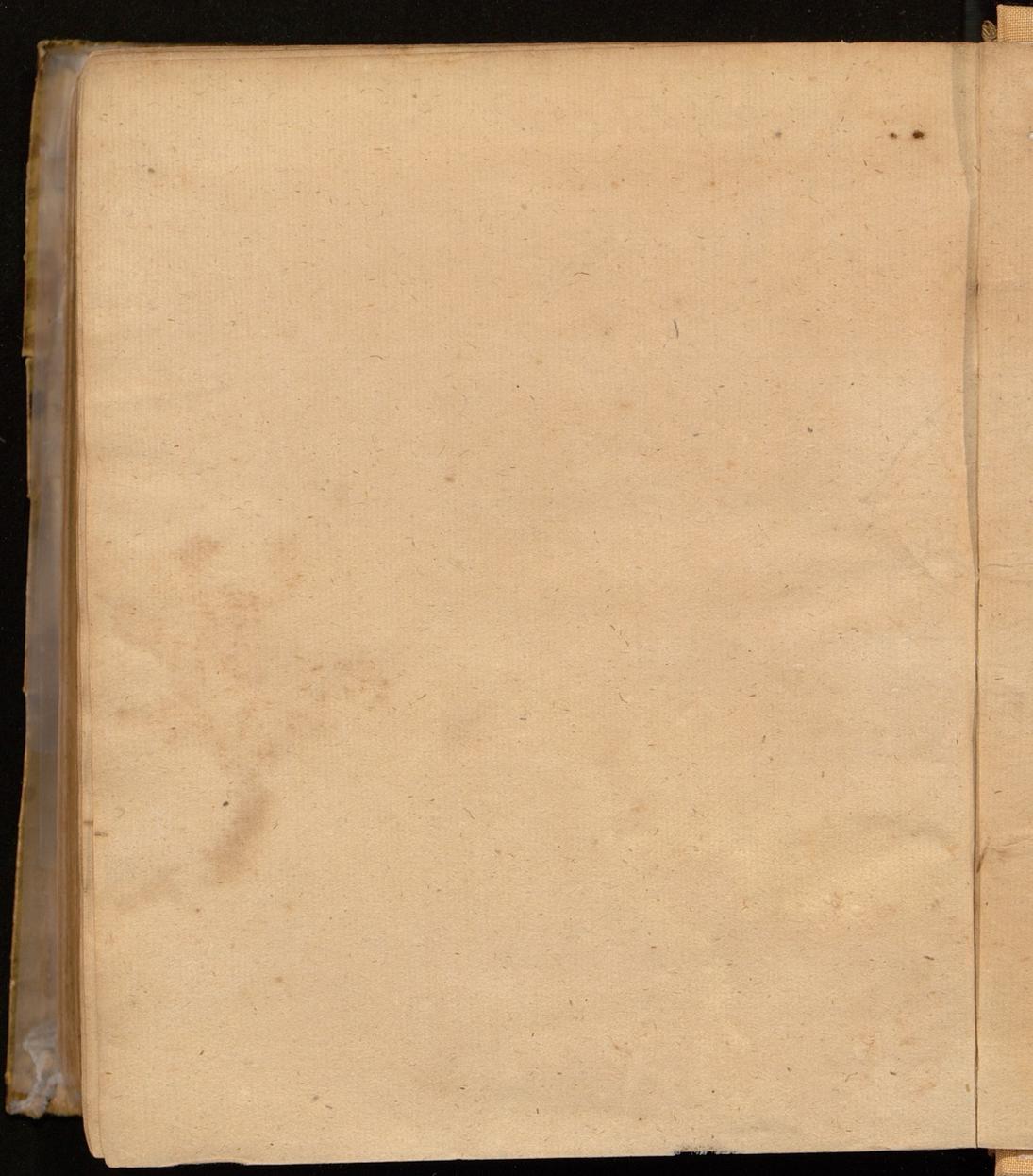

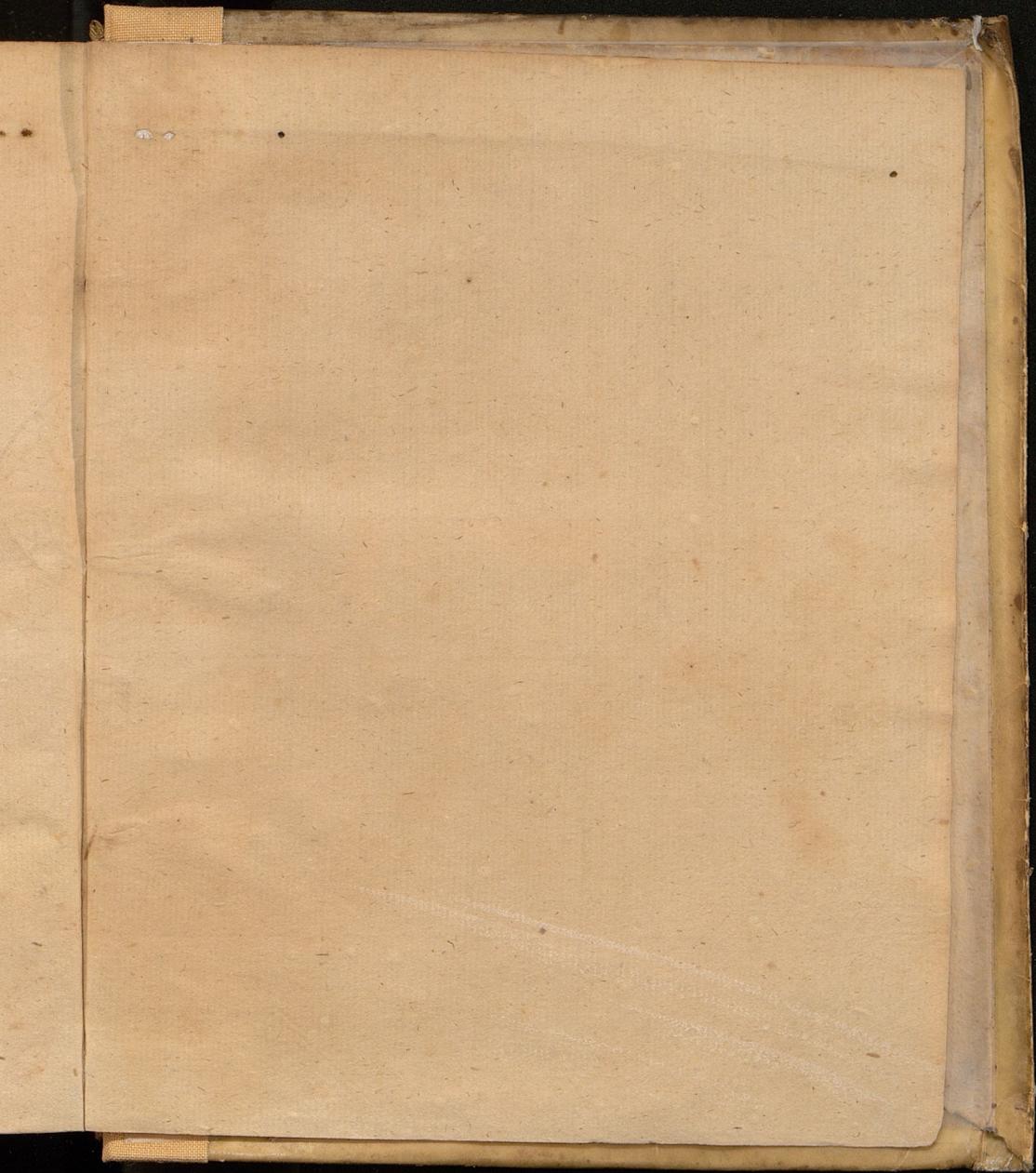

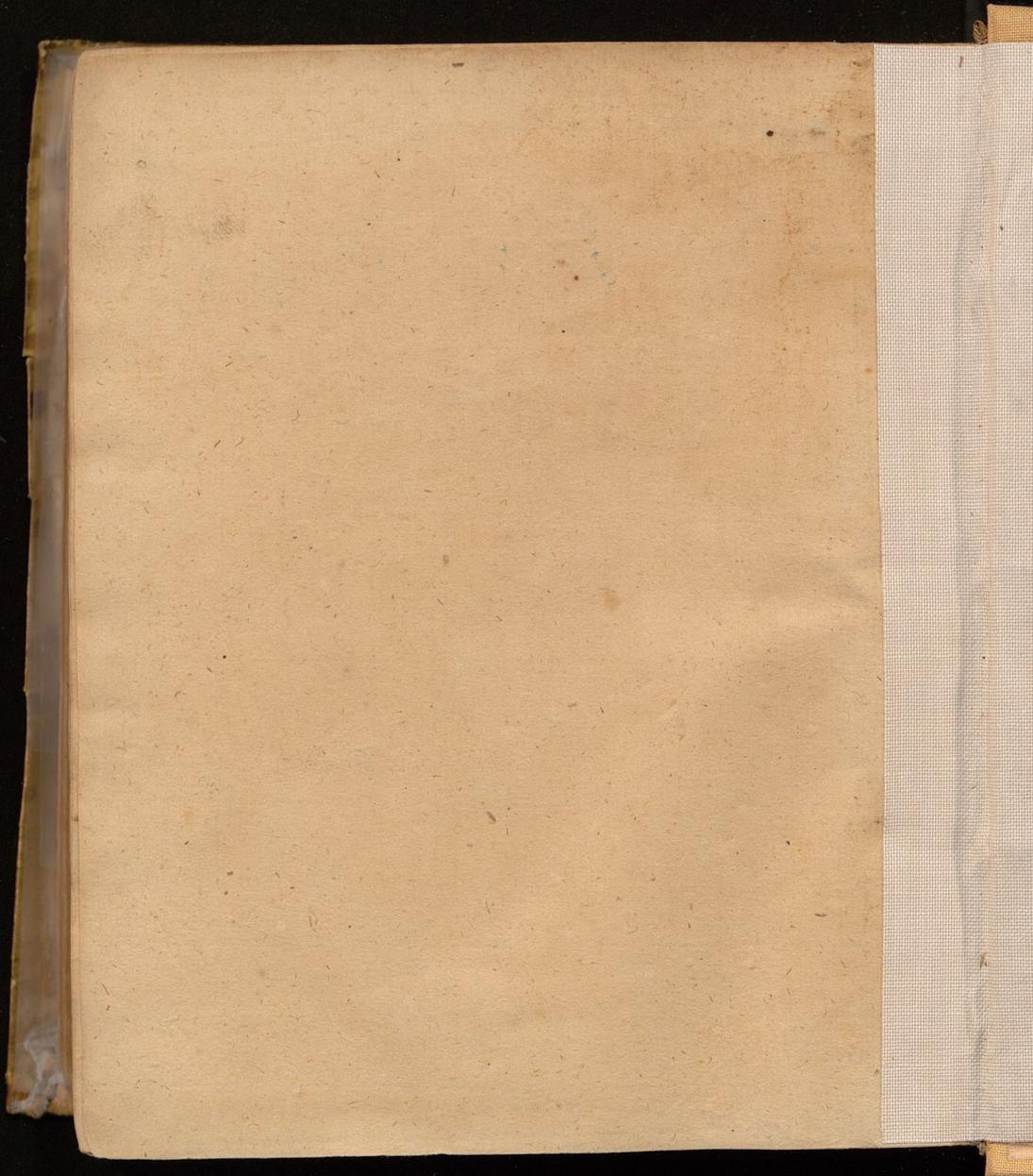

Id 4206
80

ULB Halle

004 167 287

3

f

56

Stk. 18 u. 25 nicht in FICA,
da Hachr.

+80

EO-By

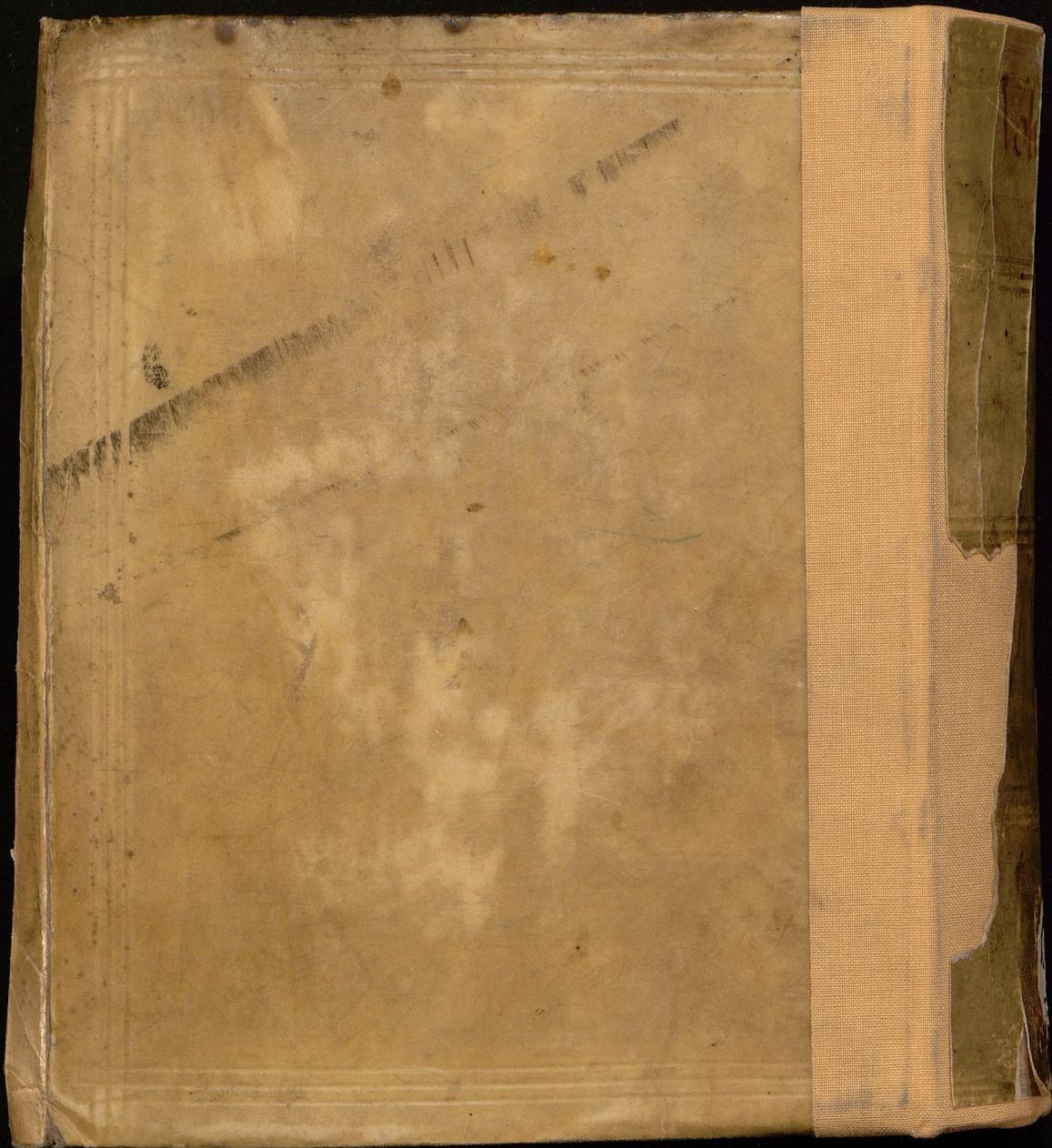
Jul. 07

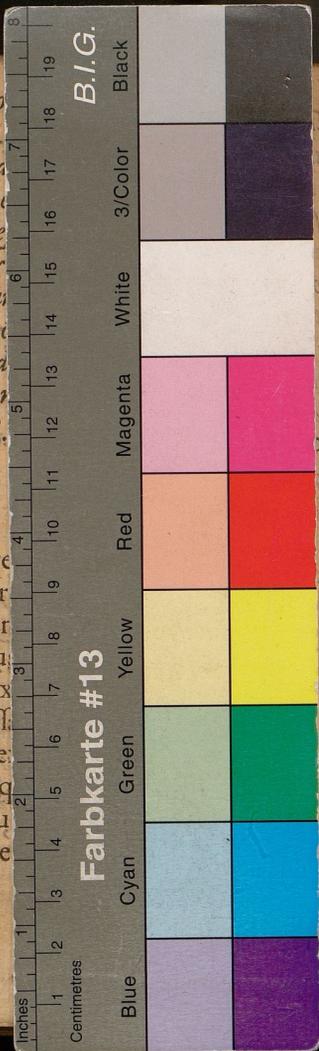
Ec 14

24 VD 17

M

XLII

ΓΑΜΗΛΙΑ
In festivitatem Nuptialem
Integerrimi atq; honestissimi viri
Dn. HENNINGI
GROSSII junioris,
Civis & Bibliopolæ Lipsiensis
SPONSI,
ac
Pudicissimæ virginis
REGINÆ-MARIÆ,
Spectati atq; industrii viri Dn. HEN-
RICI SCHRÖTERI, officialis Ruthenici
filix SPONSÆ
Scripta a
Fautoribus, Adfinibus & Amicis
Ad IV. D. Id. Iunij, Anno
M. DC. XI.
Lipsiæ Michael Lantzenberger excudebat.